

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

ปริญญา

วิจัยและประเมินผลการศึกษา

การศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Problems of Student Practicum Management, Faculty of Veterinary Medicine,
Kasetsart University

นามผู้วิจัย นางสาวบุษบง คำชื่น

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์บุญเรือง ขจรศิลป์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์วราวุธ ลักขณโชติ, ค.ศ.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภารัตน์ สารสว่าง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่

เดือน

พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Problems of Student Practicum Management, Faculty of Veterinary Medicine,
Kasetsart University

โดย

นางสาวบุษบง คำชื่น

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บุญบง คำชื่น 2554: ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์บุญเรือง ขจรศิลป์, Ph.D.
92 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน ด้านการประเมิน
ผลการฝึกงาน โดยใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกปัญหาการจัดการฝึกงานในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดย
ใช้การวิเคราะห์ความถี่ ค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาด้านการเตรียมการฝึกงาน ของนิสิตคือไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำ
ความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ไม่มีการจัดทำคู่มือ
การฝึกงานสำหรับนิสิตและไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน ส่วนปัญหา
ของผู้ควบคุมการฝึกงานคือไม่มีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร
และปัญหาของผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานคือไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย
ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต และไม่สามารถ
ให้ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานได้

ปัญหาด้านการดำเนินการฝึกงานของนิสิตคือมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน ภาระหน้าที่ที่
ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน ไม่มีอาจารย์
จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงาน ส่วนปัญหาของผู้ควบคุมการฝึกงานคือ
ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิต ระยะเวลาในการส่ง
นิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม นิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน และปัญหาของผู้ดูแล
รับผิดชอบการฝึกงานคือนิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดและตามที่คณะสัตวแพทยศาสตร์
ได้แจ้งให้สถานที่ฝึกงานทราบ

ปัญหาด้านการประเมินผลการฝึกงานของนิสิตคือไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงาน
ตามที่คาดหวัง สำหรับผู้ควบคุมฝึกงานไม่มีประเด็นใดที่ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนปัญหา
ของผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานคือ ไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานทำให้ไม่สามารถแก้ไขและ
ป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นอีกได้ และการส่งรายงานการฝึกงานมีความล่าช้า

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Budsabong Damchung 2011: Problems of Student Practicum Management, Faculty of Veterinary Medicine, Kasetsart University. Master of Education (Educational Research and Evaluation), Major Field: Educational Research and Evaluation, Department of Education. Thesis Advisor: Associate Professor Boonreang Kajornsinsin, Ph.D. 92 pages.

The objective of this research was to study the problems of student practicum management, Faculty of Veterinary Medicine, Kasetsart University on practicum preparation, the practicum operation and practicum evaluation. The instruments applied in this research were questionnaires and field note. The data were analyzed by frequency, percentage and content analysis.

The research results indicated that the problems of practicum preparation of students were lacking of orientation student-practicum and practicum manual, and practicum information. The problem of organization practicum supervisors was lacking of explanation on practicum objectives. The problems of practicum coordinator were lacking of orientation, students practicum manual, and information about practicum organization.

The problems of practicum operation of students were insufficient knowledge and skills for practicum. The organization assignments were not congruence with practicum objectives. There were no faculty staffs to monitor student practicum. The problems of organization practicum supervisors were lacking of student monitoring from faculty staffs during the practicum. The practicum duration was not appropriate. Students couldn't apply their knowledge to the practicum. The problem of practicum coordinator was student practicum not follow the schedule as informed to the practicum organization.

The problems of practicum evaluation of students were insufficient knowledge gained from the practicum. There were no practicum evaluation problems for the practicum supervisor. The problems of practicum coordinator were lacking of information about the practicum problems and delaying of student practicum report.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.วารุณี ถักนโซคติ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทาง ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุนทรา โตบัว ประธานกรรมการสอบ รศ.ดร.สมคิด พรมจ้อย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้ให้คำแนะนำในการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยตลอดจน นิติระดับปริญญาตรีของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์และการนำไปใช้ในวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อนๆ สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษาทุกคนที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนการทำวิจัยของผู้วิจัยด้วยดีมาตลอด

ประโยชน์อันพึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่ อาจารย์ และผู้ที่กล่าวถึงข้างต้น

บุษบง คำชื่น

เมษายน 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความสำคัญของการฝึกงาน	7
ความหมายของการฝึกงาน	12
วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน	13
ประโยชน์ของการฝึกงาน	14
ขั้นตอนการจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน	17
การฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	20
กระบวนการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากร	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	39
ผลการวิจัย	39
ข้อวิจารณ์	54
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	61
สรุป	61
ข้อเสนอแนะ	64
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	67
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก หนังสือเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญและรายนามผู้เชี่ยวชาญ	72
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล	79
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	82
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	92

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ของคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ศึกษาในหลักสูตร สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547	32
2	ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน ในสถานที่ฝึกงานต่างๆ	35
3	สภาพทั่วไปของนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม	39
4	สภาพทั่วไปของผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน	40
5	ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ด้านการเตรียมการฝึกงาน	41
6	ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ด้านการดำเนินการฝึกงาน	43
7	ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ด้านการประเมินผลการฝึกงาน	45
8	ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้านการเตรียมการฝึกงาน	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน	47
10	ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้านการประเมินผลการฝึกงาน	50

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

9

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมีภารกิจสี่ด้าน ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2552) ดังนั้นสถาบันการอุดมศึกษาจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถของนิสิต เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ความสามารถไปพัฒนาสังคม สร้างความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่างๆ ของประเทศเพื่อการพัฒนาชาติที่ยั่งยืน ดังแนวทางการพัฒนาเยาวชน นักศึกษา และบัณฑิตในอนาคตในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ.2551-2565 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ: 34) ว่า

อุดมศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชน และนักศึกษาในรูปแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการ (Base line competencies) การสะสมความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit knowledge and ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์ โดยปรับรูปแบบและเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม, การบูรณาการกิจกรรมนอกหลักสูตรและชีวิตจริงเข้ากับหลักสูตรเป็นอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึก มีความท้าทายต่อนักศึกษาและต่ออาจารย์ มากกว่าการสอนจากตำราอย่างเดียว

การฝึกงานถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นยิ่ง เพราะเป็นการฝึกให้บัณฑิตเป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ตลอดจนทักษะต่างๆ ให้แก่นิสิต นอกจากนี้ การฝึกงานจะทำให้นิสิตได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ นอกเหนือจากทฤษฎีที่ได้รับจากตำรา ได้รับโอกาสในการลงมือปฏิบัติจริง ดังที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2551: 31) กล่าวถึงการฝึกงาน ไว้ว่า

หัวใจของการฝึกงานคือ การเสริมทักษะและประสบการณ์ให้เตรียมพร้อมสำหรับการทำงานทั้งในระหว่างการศึกษาและภายหลังการศึกษา โดยนักศึกษาจะได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีไปสู่การฝึกภาคปฏิบัติ ซึ่งความรู้และประสบการณ์ที่ได้จะช่วยให้นักศึกษาเห็นภาพที่แท้จริงในการทำงาน อันจะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจความต้องการที่แท้จริงในการทำงานทั้งจากตนเองและบริษัทที่เป็นนายจ้าง

การฝึกงานจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่ ทำให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาสังคมและประเทศชาติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังข้อความในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 14) ว่า

การพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพในระยะต่อไปนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างสภาพการณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ของประเทศ

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีภารกิจที่จะมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพเป็นสากล มีคุณธรรม จริยธรรมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม จัดหา จัดการงบประมาณ และทรัพยากร ส่งเสริมบุคลากรให้มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ถ่ายทอดความรู้และให้บริการทางวิชาการแก่สังคมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังวิสัยทัศน์ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ (2549: 46) ว่า “วิชาการยอดเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ชี้นำสังคม” ดังนั้นเพื่อให้บัณฑิตของคณะสัตวแพทยศาสตร์เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ พร้อมด้วยความรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ สามารถประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ คณะสัตวแพทยศาสตร์จึงจัดการฝึกงานให้แก่บัณฑิต โดยเป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งนิสิตของคณะสัตวแพทยศาสตร์ได้รับการฝึกประสบการณ์ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2-6 เพื่อส่งเสริมทักษะและจรรยาบรรณวิชาชีพสัตวแพทย์ ซึ่งการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การฝึกงานระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2-3 ณ วิทยาเขตบางเขน ซึ่งเป็นการฝึกงานตามที่หลักสูตรกำหนดไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง และการฝึกงานระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4-6 ณ วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งเป็นการฝึกงานในรายวิชาคลินิกปฏิบัติ ทั้งนี้การฝึกงานระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2-3 นั้น เป็นการฝึกงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้งานด้านสัตวบาลหรืองานด้านการเลี้ยงและดูแลสัตว์ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อวิชาชีพสัตวแพทย์ โดยหลักสูตรกำหนดให้นิสิตต้องฝึกงานในสัตว์ 3 ประเภท ได้แก่ สัตว์ปีก สุนัข และโค ซึ่งจะต้องฝึกให้ได้จำนวนชั่วโมงรวมไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง ทั้งนี้บัณฑิตต้องใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียนในการออกฝึกงานให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

ปัจจุบันการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 นั้น ประสบปัญหาการที่นิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้จัดหาให้ โดยนิสิตมักจะจัดหาสถานที่ฝึกงานเอง และเนื่องจากแหล่งฝึกงานเป็นสถานที่ซึ่งนิสิตจัดหาเองทำให้นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ขาดข้อมูลของสถานที่ฝึกงานนั้นๆ ส่งผลทำให้การฝึกงานตามหลักสูตรของนิสิตไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากคณะสัตวแพทยศาสตร์จะไม่ทราบว่าสถานที่ฝึกงานที่นิสิตจัดหาเองนั้นสามารถจัดการฝึกงานได้ถูกต้องตามหลักสูตรหรือไม่ นอกจากนี้การเข้ารับการฝึกงานของนิสิตก็ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้แจ้งให้สถานที่ฝึกงานทราบ ส่งผลให้สถานที่ฝึกงานที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้จัดหาขาดความเชื่อมั่นในนิสิตของคณะสัตวแพทยศาสตร์ อันส่งผลต่อความร่วมมือของสถานที่ฝึกงานดังปรากฏว่าสถานที่ฝึกงานที่ไม่ให้ความร่วมมือกับคณะสัตวแพทยศาสตร์มีจำนวนลดน้อยลง ซึ่งทำให้สถานที่ฝึกงานไม่เพียงพอต่อการรองรับการฝึกงานของนิสิตตามหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547

ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการฝึกงานให้แก่นิสิตของคณะสัตวแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลในการหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1. นิสิตระดับปริญญาตรีของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ฝึกงานตามที่หลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 กำหนดจำนวน 200 ชั่วโมง จำนวน 207 คน

2. ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานจำนวน 30 คน จากสถานที่ฝึกงานจำนวน 30 แห่ง

3. ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน ของนิสิตชั้นปีที่ 2-3 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน

ทั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมการฝึกงาน
2. ด้านการดำเนินการฝึกงาน
3. ด้านการประเมินผลการฝึกงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหาการจัดการฝึกงาน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดให้นิสิตชั้นปีที่ 2-3 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานที่ฝึกงานตามหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 ที่กำหนดให้นิสิตต้องฝึกงานไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง โดยไม่นับหน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ การเตรียมการฝึกงาน การดำเนินการฝึกงาน และการประเมินผลการฝึกงาน

การเตรียมการฝึกงาน หมายถึง การดำเนินงานที่เกิดขึ้นก่อนการส่งตัวนิสิตไปฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน จำแนกเป็น การวางแผนการฝึกงาน การติดต่อประสานงาน ซึ่งประกอบด้วย การคัดเลือกสถานที่ฝึกงาน การสำรวจความต้องการของสถานที่ฝึกงาน การขอความอนุเคราะห์จากสถานที่ฝึกงาน การจัดนิสิตให้เหมาะสมกับสถานที่ฝึกงาน การแจ้งรายชื่อนิสิตไปยังสถานที่ฝึกงาน การเตรียมสถานที่ฝึกงาน การปฐมนิเทศและชี้แจงวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ของนิสิต และสถานประกอบการ และการจัดเตรียมเอกสารการฝึกงานให้นิสิต

การดำเนินการฝึกงาน หมายถึง การดำเนินงานที่เกิดขึ้นระหว่างที่นิสิตไปฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน จำแนกเป็น การฝึกงานของนิสิตในสถานที่ฝึกงาน การประสานงานระหว่างการฝึกงาน การนิเทศระหว่างที่นิสิตฝึกงาน การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงาน

การประเมินผลการฝึกงาน หมายถึง การดำเนินงานที่เกิดขึ้นหลังจากที่นิสิตเสร็จสิ้นการฝึกงาน จำแนกเป็น ความสำเร็จของการฝึกงาน และประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ตามหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2547 โดยผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิต
คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ด้านการเตรียมการฝึกงาน

- การวางแผนการฝึกงาน
- การติดต่อประสานงาน ซึ่งประกอบด้วย
 - การคัดเลือกสถานที่ฝึกงาน
 - การสำรวจความต้องการของสถานที่ฝึกงาน
 - การขอความอนุเคราะห์จากสถานที่ฝึกงาน
 - การจัดนิสิตให้เหมาะสมกับสถานที่ฝึกงาน
 - การแจ้งรายชื่อนิสิตไปยังสถานที่ฝึกงาน
 - การเตรียมสถานที่ฝึกงาน
- การปฐมนิเทศและชี้แจงวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ของนิสิตและสถานที่ฝึกงาน
- การจัดเตรียมเอกสารการฝึกงานให้นิสิต

2. ด้านการดำเนินการฝึกงาน

- การฝึกงานของนิสิตในสถานที่ฝึกงาน
- การประสานงานระหว่างการฝึกงาน
- การนิเทศระหว่างที่นิสิตฝึกงาน
- การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงาน

3. ด้านประเมินผลการฝึกงาน

- ความสำเร็จของการฝึกงาน
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหารคณะสัตวแพทยศาสตร์ได้รับทราบปัญหาการจัดการฝึกงานเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สามารถนำข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความสำคัญของการฝึกงาน
2. ความหมายของการฝึกงาน
3. วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน
4. ประโยชน์ของการฝึกงาน
5. ขั้นตอนการจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน
6. การฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการฝึกงาน

การฝึกงาน เป็นกระบวนการหนึ่งในการเรียนการสอนซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการผลิตบัณฑิตเพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง ในสถานที่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตให้บัณฑิตเป็นผู้รอบรู้และมีทักษะรอบด้านเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะก้าวออกไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่รอบรู้ ทั้งกว้างและลึก เป็นผู้ที่ไม่เพียงแต่เรียนรู้ภาคทฤษฎีเท่านั้น หากแต่ยังสามารถปฏิบัติได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง ดังนั้นการฝึกงานหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงเป็นภารกิจที่ขาดไม่ได้ในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา การฝึกงานหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพถือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน

เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน (Cooperation) โดยการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาลงมือปฏิบัติในการฝึกงาน ถือได้ว่าเป็นการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติมาก ผู้เรียนก็จะยิ่งเห็นการประกอบอาชีพของตัวเองในอนาคต ดังที่งานฝึกงานนักศึกษาฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม (2553: 4) ระบุว่า

การฝึกงาน เป็นการเสริมทักษะและประสบการณ์ให้เตรียมพร้อมสำหรับการทำงาน ทั้งในระหว่างการศึกษาและภายหลังการศึกษา โดยนักศึกษาจะได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีไปสู่การฝึกการปฏิบัติในระยะเวลาที่กำหนดความรู้และประสบการณ์ที่ได้จะช่วยให้นักศึกษาเห็นภาพที่แท้จริงในการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจความต้องการที่แท้จริงในการทำงานทั้งจากตนเองและบริษัทที่เป็นนายจ้าง

ความร่วมมือจากสถานประกอบการในการรับผู้เรียนเข้าฝึกงานจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการนำความรู้ความสามารถทางทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ นำมาลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ที่ครบถ้วนทั้งสามส่วน ได้แก่ ส่วนทฤษฎี ส่วนการฝึกฝนเบื้องต้น และส่วนการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ดังที่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ม.ป.ป.: 9) กล่าวว่า

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในสาขาวิชาชีพใดก็ตาม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน เป็นการเรียนรู้สถานการณ์และสภาพการณ์ที่เป็นจริงของการทำงาน อีกทั้งเป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปทดลองใช้ เพื่อเป็นการตอกย้ำ ให้เกิดความชัดเจน เห็นจริงในองค์ความรู้ที่ได้รับ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาในการเตรียมความพร้อมในพฤติกรรมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของคุณลักษณะ สติปัญญา เจตคติ ที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อที่จะออกไปดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อสังคมในที่สุด

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ การเรียนทฤษฎี การฝึกปฏิบัติเบื้องต้น และการฝึกปฏิบัติจริง การเรียนการสอนทั้ง 3 ส่วนนี้จะทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ซึ่งถือว่ามีความครบถ้วนและสมบูรณ์ แต่การจัดการเรียนการสอนให้ได้ครบทั้ง 3 ส่วนนี้ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการดำเนินการโดยสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่ต้อง

อาศัยความร่วมมือจากสถานประกอบการด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการหลังจากได้เรียนทฤษฎีและได้ฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาแล้ว ดังแสดงในภาพที่ 1

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา		
เรียนทฤษฎี	ฝึกปฏิบัติเบื้องต้น	ฝึกปฏิบัติงานจริง
สถานศึกษา		สถานประกอบการ

ภาพที่ 1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ที่มา: รวีวรรณ ชินะตระกูล (ม.ป.ป.)

จากภาพที่ 1 จะเห็นว่าการเรียนการสอนในสองส่วนแรก คือ ภาคทฤษฎีและการปฏิบัติเบื้องต้นนั้น เป็นส่วนที่จัดดำเนินการโดยสถาบันการศึกษา แต่ส่วนที่สามคือ การฝึกปฏิบัติจริงถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งต้องดำเนินการโดยอาศัยความร่วมมือจากสถานประกอบการ ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนแบบนี้จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ปัญหา ความต้องการ ฯลฯ ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน สถานประกอบการ สถานศึกษา ผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

การฝึกงานในสถานประกอบการ ถือเป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพในตลาดแรงงานให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้ใช้เข้ารับการฝึกงานได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมของการทำงานจริงเพราะผู้เรียนจะได้ลงมือปฏิบัติงานในสภาพการทำงานจริง สถานที่จริง เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานจริง อันส่งผลทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และทักษะโดยตรง ทำให้ทักษะที่ผู้เรียนได้รับเป็นทักษะที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการด้วย ดังที่โรงเรียนชานีเทคโนโลยี (2551: บทนำ) กล่าวว่า

การฝึกงานมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนได้เรียนงานวิชาชีพจากสภาพการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (On the job training) ซึ่งการฝึกงานตามแนวคิดนี้ ผู้เรียนจะได้นำความรู้ที่เรียนในโรงเรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในสถานที่จริง ได้รับประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงมากขึ้น มีทักษะความสามารถตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจครบวงจร มีมุมมองที่กว้างขึ้นถึงสภาพการทำงานจริงในปัจจุบัน

การฝึกงานจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการทำงานต่างๆ ที่มีความแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นมีข้อจำกัดอยู่หลายอย่างด้วยกัน อันเป็นผลทำให้ไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงให้แก่ผู้เรียนได้ เช่น ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ทำให้ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือต่างๆ ที่มีความสมบูรณ์และทันสมัยมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ดังนั้นการฝึกงานจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานจริงที่มีความทันสมัย ดังที่ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 9-12) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานไว้ว่า “การจัดอาชีวศึกษา จำเป็นจะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงาน ได้ใช้เครื่องจักรเครื่องมือ สำหรับปฏิบัติงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่างๆ ในโลกปัจจุบันได้ก้าวหน้าขึ้นทุกวัน”

สำหรับความสำคัญของการฝึกงาน ได้มีนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกงานไว้ดังนี้

กรมการฝึกหัดครู 2529: (4-5) กล่าวว่า การฝึกงานเป็นการไปทำงานในสถานการณ์จริง ถือเป็นประสบการณ์ที่สูง สุด ดีที่สุด เพราะผู้ไปทำงานจะได้เรียนรู้และบูรณาการความคิดความเข้าใจ “งานชีวิต” ได้ด้วยตนเอง พร้อมๆ กับการรู้จักคน สังคม และโลกที่แท้จริง การฝึกงานจะเน้นที่การทำงานภายใต้การแนะนำช่วยเหลือของผู้มีประสบการณ์มากกว่า เพื่อจะได้รู้วิธีทำงาน วิธีตัดสินใจ การปรับปรุงคุณภาพงานและการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมๆ กันนั้นจะเป็นช่วงเวลาของการปรับปรุงบุคลิก กริยาท่าทาง วาจา การวางตน การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ การรักษาราชการมาลา ตลอดจนถึงการปฏิบัติต่อคนอื่นที่ทำงานร่วมกัน เท่ากับว่าเป็นการได้เรียนรู้และฝึกหัดคนให้มีความสามารถในอาชีพและการเป็นคนดีของสังคมไปพร้อมๆ กัน การฝึกงานนอกจากจะได้เรียนรู้การทำงานแล้วยังเป็นการทดสอบที่สำคัญว่าจะเดินทางเข้าสู่วิชาชีพนั้นๆ ได้หรือไม่ ทำให้รู้จุดบกพร่องซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขเพื่อออกไปสู่งานอาชีพนั้นต่อไป

สุภาพร พิศาลบุตร (ม.ป.ป.: 2) กล่าวว่า การฝึกงานหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพได้ประสบความสำเร็จ การปฏิบัติงานจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะที่ดีสำหรับการปฏิบัติงานในสายวิชาชีพนั้นๆ

รวีวรรณ ชินะตระกูล (ม.ป.ป.: 2) กล่าวว่า การฝึกงานเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งปัจจุบันนี้ได้นั้นการจัดส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อให้ นักศึกษาได้สัมผัสกับลักษณะการทำงานจากสถานประกอบการโดยตรง จัดว่าเป็นประสบการณ์ตรงที่จะเป็นพื้นฐานการเตรียมตัวเข้าสู่การอาชีพอย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพเมื่อจบจากสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในสถานประกอบการอีกด้วย

งานฝึกงานนักศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม (2553: 4) ระบุว่า การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงภาระหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเอง สาขาวิชาชีพและสถาบันฯ การฝึกงานเป็นการเพิ่มทักษะความรู้ที่จำเป็นก่อนการทำงานจริง เมื่อสำเร็จการศึกษาฝึกกระเปียบวินัย ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายฝึกงานร่วมกับผู้อื่น และสังคมการทำงาน

โครงการสหกิจศึกษา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2547: 1) กล่าวถึง สหกิจศึกษา ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการฝึกงานไว้ว่า สหกิจศึกษาเป็นกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่โลกที่ท้าทาย โดยนำความรู้ที่ได้จากภาคทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ สามารถก้าวออกไปปรับใช้สังคมเป็นบัณฑิตที่รอบรู้ ใฝ่งานและคิดค้น นอกจากนี้ยังเป็นกลไกที่จะสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ โดยเชื่อมโยงให้สังคมเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนานิสิตมากยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยให้ทันสมัยและตอบสนองต่อกลยุทธ์การพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การฝึกงานมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะการฝึกงานเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกด้าน เป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและทางด้านปฏิบัติ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมานั้นมาลงมือปฏิบัติได้จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่รอบด้าน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการก้าวออกไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว

ความหมายของการฝึกงาน

ได้มีผู้ให้ความหมายของการฝึกงานไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

การฝึกงานหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนนั้น ได้รับทั้ง ความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการปฏิบัติงานและเจตคติที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพใน สถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ ทำให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่มีทั้งคุณภาพและ ประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นการฝึกให้ ผู้เรียนได้ลงมือทำด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์จริงที่มีความทันสมัย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เทคนิคและ ขั้นตอนการทำงานที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้เรียนจึงก้าวทันเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้เมื่อก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานเมื่อจบการศึกษาแล้ว (สุภาพร พิศาลบุตร, ม.ป.ป.: 4; คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ม.ป.ป.: 9; กรมอาชีวศึกษา, 2541: 12, วีระพันธ์ สิทธิพงศ์, 2540: 317)

งานฝึกงานนักศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม (2553: 32) ได้กล่าวถึงความหมายของการฝึกงานไว้ว่า การฝึกงาน หมายถึง การเสริมทักษะและประสบการณ์ให้เตรียมพร้อมสำหรับการทำงานทั้งในระหว่างการศึกษาและ ภายหลังการศึกษา โดยนักศึกษาจะได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีไปสู่การฝึกการปฏิบัติในระยะเวลาที่ กำหนดความรู้และประสบการณ์ที่ได้จะช่วยให้นักศึกษาเห็นภาพที่แท้จริงในการทำงาน ซึ่งจะช่วย ให้นักศึกษาเข้าใจความต้องการที่แท้จริงในการทำงานทั้งจากตนเองและบริษัทที่เป็นนายจ้าง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกงานหมายถึง การฝึกปฏิบัติในวิชาชีพตาม สภาพการทำงานจริง โดยการนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะในสายวิชาชีพ เพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพในอนาคตตลอดจนเป็นการสร้างทัศนคติต่อ วิชาชีพด้วย

วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2540: 11-12); กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 12); งานฝึกงาน นักศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม (2553: 4) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ตรงในสาขาวิชาชีพของผู้เรียนในอนาคต

การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ โดยการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติงานจริง เกิดทักษะในการประกอบอาชีพ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต เป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้แก่ผู้เรียน โดยใช้สภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในการฝึกงานเป็นเครื่องมือ เป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวไปสู่การประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. เพื่อสร้างเสริมเจตคติและแนวทางในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียนในอนาคต

การฝึกงานจะช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติและแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพ เนื่องจาก การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ อันจะทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดที่ชอบ ไม่ชอบ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้นๆ อันเป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกนึกคิดที่เป็นแนวทางในการเลือกตัดสินใจประกอบอาชีพใดๆ หลังสำเร็จการศึกษา

3. เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานที่ฝึกงาน

การฝึกงานจะทำให้เกิดการเกื้อหนุนประ โยชน์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานที่ฝึกงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนางานอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาที่ส่งผู้เรียนเข้าฝึกงานในสถานที่ฝึกงานจะ ได้ทราบถึงประสิทธิภาพในการเรียน การสอนว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด โดยใช้ผู้เรียนที่เข้ารับการฝึกงานเป็นเครื่องมือ ทำให้สามารถ นำผลการฝึกงานของผู้เรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สถานที่ฝึกงานที่รับผู้เรียนเข้าฝึกงานก็ยังมีโอกาสในการได้รับความช่วยเหลือหรือความร่วมมือทางด้านวิชาการจากสถานศึกษาได้สะดวกยิ่งขึ้น ทั้งยังเปิดโอกาสให้กับสถานที่ ฝึกงานได้คัดเลือกหรือจองตัวผู้เรียนที่ฝึกงานได้มีประสิทธิภาพ ไว้เข้าทำงานหลังจากสำเร็จ

การศึกษาแล้ว ตลอดจนมีโอกาสจะได้รับทรัพยากรบุคคลที่ตรงตามความต้องการเข้าทำงาน หลังจากที่สถานศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรแล้วด้วย

4. เพื่อสร้างเสริมทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียน

การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะทางด้านสังคม ซึ่งเป็นทักษะที่มิได้สอนไว้ในทางทฤษฎี แต่เป็นทักษะที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อผู้เรียนในการใช้ชีวิตประจำวันที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม เช่น ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองและส่วนรวม การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดการความแย้ง การยอมรับผู้อื่น การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสังคม เป็นต้น โดยในการเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ด้วยตนเองทั้งในด้านที่ดีและไม่ดีจะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการก้าวไปสู่โลกของความเป็นจริงในสังคมด้วยความเข้าใจ ไม่กลัวที่จะเจอกับสิ่งต่างๆ ที่จะเข้ามา กล้าที่จะเผชิญหน้าและสามารถจัดการกับปัญหาให้สามารถผ่านไปได้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม

ประโยชน์ของการฝึกงาน

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องได้รับความรู้ครบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งการฝึกงานถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ ได้รับทักษะจากการปฏิบัติงานจริง โดยมีผู้อำนวยการงานหรือวิชาชีพเป็นผู้แนะนำ เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ได้เรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่สามารถทำงานได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในและนอกสถานประกอบการ ตลอดจนการประกอบอาชีพอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการทำงานและขั้นตอนการทำงานที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในสถานศึกษา ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและเจตคติในการประกอบอาชีพ ทั้งยังฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย กล่าวคือเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้โลกของการทำงาน ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการก้าวสู่การประกอบอาชีพ

Wray *et al.* (1992: 88-89) กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกงาน สรุปได้ว่า การฝึกงาน อาชีพมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาและวงการอุตสาหกรรมเพราะนอกจากจะเกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกงานยังได้รับประโยชน์ 3 ด้าน คือ

ทักษะในการปฏิบัติงานในแต่ละอย่าง ทักษะในการปฏิบัติงานโดยส่วนรวม และการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Mary and Joyee. (1997: 33) ที่กล่าวว่า “การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มีความพร้อมในการทำงานและเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน”

สวัสดิ์ อุดมโกชน (2543: 30) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกงาน สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพเพราะทั้งสองฝ่ายจะได้รับประโยชน์ร่วมกันหรือประโยชน์จากกันและกัน คือ

1. ด้านสถานประกอบการ

1.1 ภาพของความร่วมมือกับสถานศึกษา คือ ภาพการพัฒนาขั้นแนวหน้าของสถานประกอบการ

1.2 สถานประกอบการจะได้รับความเชื่อถือจากชุมชน สังคม

1.3 สถานประกอบการจะได้ทราบกระบวนการเตรียมเด็ก/เยาวชนผู้นาคัด

1.4 สถานประกอบการมีโอกาสรับทราบ/ร่วมมือเพื่อเตรียมคนรุ่นใหม่เข้าสู่งาน

1.5 สถานประกอบการได้รับความเข้าใจด้านการศึกษา

2. ด้านสถานศึกษา

2.1 นักเรียน/นักศึกษาได้เรียนเรื่องอาชีพ เศรษฐกิจและโลกของการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

2.2 นักเรียน/นักศึกษาได้พัฒนาทัศนคติและร่วมมือกับสถานศึกษา

2.3 เกิดการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาคอุตสาหกรรม

2.4 ทดแทนการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทดแทนการขาดแคลน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักรและ ตำราเรียน

งานประสานงานสถานประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี (ม.ป.ป.: 8) กล่าวถึง ประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับจากการรับผู้เรียนเข้าฝึกงาน ดังนี้

1. เกิดความร่วมมือทางวิชาการและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา
2. เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีขององค์กร ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและช่วย
พัฒนาบัณฑิตของชาติ
3. มีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและความพร้อมทางวิชาการระดับหนึ่งช่วยปฏิบัติงาน
ตลอดทั้งปี
4. พนักงานประจำมีเวลามากขึ้นที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่มีความสำคัญมากกว่า
5. เป็นวิธีการช่วยคัดเลือกนักศึกษาเข้าเป็นพนักงานประจำในอนาคต โดยไม่จำเป็นต้องมี
การทดลองงาน

วิชญ์ ภูพานิช (2540: 25-29) กล่าวว่า การฝึกงานนั้นจะเป็นประโยชน์ร่วมกันระหว่างบริษัท
หรือสถานประกอบการต่างๆ กับผู้ฝึกงานซึ่งต่างฝ่ายต่างก็เกื้อหนุนประโยชน์ซึ่งกันและกัน
ซึ่งสามารถบอกประโยชน์ร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับนักศึกษาฝึกงานได้ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาฝึกงานเป็นผู้แบ่งภาระงานในสถานประกอบการ
2. นักศึกษาฝึกงานจะทำหน้าที่เหมือนทูตของสถานประกอบการในอันที่จะเผยแพร่ข้อมูล
และภาพลักษณ์ของบริษัทฯ ออกสู่สาธารณชน
3. นักศึกษาฝึกงานสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถานประกอบการได้ส่วนหนึ่ง
เนื่องจากนักศึกษาฝึกงานจะได้เข้ามามีส่วนช่วยในการดำเนินการของสถานประกอบการ โดยที่
สถานประกอบการไม่ต้องจ่ายค่าจ้างให้แก่ นักศึกษาฝึกงาน

4. สถานประกอบการเองสามารถสอนงานให้กับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อคัดเลือกเป็นพนักงานในอนาคต

5. นักศึกษาจะเป็นผู้มีโอกาสได้รับคัดเลือกเข้าทำงานในสถานประกอบการที่ฝึกงานอยู่มากกว่าบุคคลภายนอกอื่นๆ

6. สร้างความจงรักภักดีต่อสถานประกอบการภายในตัวพนักงานตั้งแต่เริ่มเข้ามาฝึกงานในสถานประกอบการ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกงานทุกประเภทล้วนมีประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนที่เข้ารับการฝึกงาน สถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกงาน เพราะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพใดๆ เป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการออกไปประกอบอาชีพในอนาคต

ขั้นตอนการจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน

การฝึกงานเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการที่ต้องร่วมมือและติดต่อประสานงานกัน โดยขั้นตอนในการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานจะเริ่มตั้งแต่ก่อนการไปฝึกงานจนถึงหลังการฝึกงานเสร็จสิ้น ดังที่ Mason *et al.* (1981: 102-104) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน สรุปได้ว่า การฝึกงานอาชีพร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการควรมีลักษณะต่างๆ ประกอบกัน เช่น การเรียนการสอนในโรงเรียนต้องเป็นการให้ความรู้พื้นฐาน ทักษะ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การเลือกสถานที่ฝึกงานอาชีพให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อประสบการณ์ด้านวิชาชีพ การจัดเตรียมรายวิชาต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ด้านอาชีพ การวางแผนการฝึกงานอย่างเป็นขั้นตอน การจัดการนิเทศการฝึกงาน การกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน การประสานงานและการติดตามผล เป็นต้น

รวีวรรณ ชินะตระกูล (ม.ป.ป.: 86-90) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงาน สรุปได้ว่า การดำเนินการฝึกงานในสถานประกอบการ ควรจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอนในแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานฝึกงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกงานยังสถานประกอบการ สถานศึกษาควรมีขั้นตอนการดำเนินงาน โดยสรุปดังนี้

ขั้นที่ 1 ดำรวจสถานประกอบการ

การสำรวจสถานประกอบการควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับประเภทของสถานประกอบการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการดำเนินการในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 เลือกสถานประกอบการ

หลังจากได้สำรวจสถานประกอบการในขั้นที่ 1 แล้ว สถานศึกษาควรคัดเลือกสถานประกอบการที่มีความเหมาะสม ทั้งนี้การคัดเลือกสถานประกอบการควรมีการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดนักศึกษาเข้าฝึกงาน เช่น ผู้บริหาร ครูและอาจารย์ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ติดต่อกับสถานประกอบการ

หลังจากที่ได้คัดเลือกสถานประกอบการแล้ว สถานศึกษาควรติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงาน ทั้งนี้เพื่อให้สถานประกอบการได้ทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในการฝึกงานของนักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นการทำให้สถานประกอบการได้เข้าใจถึงภาระหน้าที่ที่สถานประกอบการจะต้องรับผิดชอบในการฝึกงาน ทั้งนี้สถานศึกษาควรแจ้งให้สถานประกอบการทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการฝึกงาน

ขั้นที่ 4 การแจ้งเรื่องการฝึกงานของนักศึกษาให้ผู้ปกครองทราบ

การออกไปฝึกงานของนักศึกษาควรได้รับความเห็นชอบจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองของนักศึกษา โดยผู้ปกครองควรแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้เพื่อสถานศึกษาจะเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้สถานศึกษาควรแจ้งรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานให้ครบถ้วน เช่น ชื่อสถานที่ฝึกงาน ช่วงระยะเวลาการฝึกงานและวันเวลาที่แน่นอน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมของสถานประกอบการและผู้ปกครองจะสามารถติดต่อกับนักศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าวได้

ขั้นที่ 5 การปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกงาน

การเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนเข้ารับการฝึกงานเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกงาน โดยที่สถานศึกษาจะต้องแจ้งให้

นักศึกษาทราบคือ จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน การปฏิบัติตนในระหว่างการฝึกงานและข้อห้ามในการปฏิบัติในสถานที่ประกอบการและชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกงานให้นักศึกษาทราบด้วย

ขั้นที่ 6 การจัดอาจารย์ให้เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม ดูแล ติดตามและ นิเทศการฝึกงานของ นักศึกษา รวมทั้งการทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการที่ส่งนักศึกษามาฝึกงาน

สถานศึกษาควรจัดให้มีอาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบการออกไปฝึกงานของนิสิต โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบจะต้องคอยประสานงานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ และรายงานความเคลื่อนไหวของสถานประกอบการและ ความประพฤติของนักศึกษาให้สถานศึกษาทราบ สำหรับอาจารย์ที่รับผิดชอบอาจเป็นอาจารย์ผู้อื่นก็ได้ตามสถานศึกษาเห็นสมควร เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ไปทำหน้าที่นิเทศ นอกจากนี้อาจารย์นิเทศต้องมีความซื่อสัตย์และบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือแก่บุคลากรในสถานประกอบการและการยอมรับของนักศึกษาที่มาฝึกงาน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลการฝึกงาน

เป็นขั้นตอนการประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกงานของนักศึกษา ทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ โดยอาจจะให้สถานประกอบการเป็นผู้ประเมินหรือสถานประกอบการร่วมกับสถานศึกษาก็ได้ ทั้งนี้ควรทำการตกลงเบื้องต้นก่อนส่งนักศึกษามาฝึกงานว่าจะกำหนดให้ใครเป็นผู้รับผิดชอบและมีเกณฑ์ในการประเมินอย่างไร ทางสถานศึกษาควรจัดให้มีสมุดบันทึกการทำงานประจำตัวของนักศึกษาเพื่อนำมาประกอบการประเมิน ทั้งยังเป็นการติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ของการฝึกงานมากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 8 การทำหนังสือขอบคุณสถานประกอบการทำหนังสือขอบคุณสถานประกอบการที่ได้ให้ความอนุเคราะห์นักศึกษาเข้าฝึกงาน

สถานศึกษาควรทำหนังสือขอบคุณสถานประกอบการหลังนักศึกษาฝึกงานเสร็จสิ้นประมาณ 1 อาทิตย์ หรือภายใน 2 อาทิตย์เป็นอย่างช้า และควรแจ้งผลการประเมินการฝึกงานของนักศึกษาให้สถานประกอบการทราบด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการและสถานศึกษาที่จะขอความร่วมมือกันต่อไป

ขั้นที่ 9 ปรัชญาหรือเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา

สถานศึกษาควรจัดสัมมนา เพื่อให้ นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการว่ามีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง เช่น ความพร้อมของสถานประกอบการ ความห่างไกลของสถานประกอบการ อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานประกอบการ ประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการฝึกงาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการสัมมนาเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดส่งนักศึกษารุ่นต่อไป

การฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะสัตวแพทยศาสตร์เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถทางสาขาวิชาชีพ มีคุณภาพเป็นสากลมีคุณธรรมจริยธรรมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม คณะสัตวแพทยศาสตร์ยังมุ่งส่งเสริมให้มีการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และมีคุณภาพ พร้อมทั้งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดีของไทยด้วย

หลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 จัดทำขึ้น เพื่อผลิตบัณฑิตในสาขาสัตวแพทยศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถทางสาขาวิชาชีพสามารถนำไปประกอบอาชีพ และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาลในด้านการส่งเสริม และพัฒนาด้านการเกษตร และการเลี้ยงปศุสัตว์ของประเทศ ตลอดจนสร้างพื้นฐานงานวิจัยให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการพัฒนาของอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้การเลี้ยงปศุสัตว์มีการพัฒนาทั้งกระบวนการผลิต และการควบคุมรักษาสุขภาพสัตว์คุณภาพเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อย่างครบวงจร นอกจากนี้มุ่งเน้นทางด้านวิชาการแล้ว ยังมุ่งเน้นในการสร้างความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบ ต่อสังคม มีคุณธรรมและมีจรรยาในการประกอบวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตสัตวแพทย์ที่มีความรู้ ความสามารถ ตามความต้องการของสังคม เพื่อรองรับนโยบายการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำรงชีพด้วยความเหมาะสม

นิสิตของคณะสัตวแพทย์จะได้รับการฝึกประสบการณ์ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2-6 เพื่อส่งเสริมทักษะและจรรยาบรรณวิชาชีพสัตวแพทย์ ซึ่งการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การฝึกงานระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2-3 ณ วิทยาเขตบางเขน ซึ่งเป็น

การฝึกงานตามที่หลักสูตรกำหนด ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง และการฝึกงานระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4-6 ณ วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งเป็นการฝึกงานในรายวิชาคลินิกปฏิบัติ ทั้งนี้การฝึกงานระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2-3 นั้น เป็นการฝึกงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้ทางด้านสัตวบาลหรืองานด้านการเลี้ยงและดูแลสัตว์ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อวิชาชีพสัตวแพทย์ ทั้งนี้มุ่งให้นิสิตเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการฝึกงาน โดยหลักสูตรกำหนดให้นิสิตต้องฝึกงานในสัตว์ 3 ประเภท ได้แก่ สัตว์ปีก สุนัข และโค ซึ่งจะต้องฝึกให้ได้จำนวนชั่วโมงรวมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง ทั้งนี้บัณฑิตต้องใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียนในการออกฝึกงานให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนดและฝึกงานให้เสร็จสิ้นและครบถ้วนภายในช่วงปิดภาคเรียนภาคปลาย ชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้หากนิสิตสามารถฝึกงานในสัตว์พื้นฐานที่กำหนดได้ครบถ้วนแล้วก็สามารถฝึกงานในสัตว์ชนิดอื่นๆเพิ่มเติมได้เช่น สัตว์ป่า สัตว์พิเศษ เป็นต้น โดยงานบริการการศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ จะเป็นผู้จัดหาสถานที่ฝึกงานให้แก่บัณฑิต โดยมีขั้นตอนการจัดการฝึกงาน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการฝึกงาน เป็นขั้นการเตรียมการก่อนการส่งตัวนิสิตไปฝึกงาน ในสถานที่ฝึกงาน ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการของนิสิต การขอความอนุเคราะห์สถานที่ฝึกงาน การจัดนิสิตให้เหมาะสมกับสถานที่ฝึกงาน การแจ้งรายชื่อนิสิตไปยังสถานที่ฝึกงาน การจัดเตรียมเอกสาร
2. ขั้นตอนการฝึกงาน เป็นขั้นการส่งตัวนิสิตไปฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน โดยในขั้นนี้มีผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน เป็นผู้รับผิดชอบดูแลควบคุมการฝึกงานของนิสิต
3. ขั้นประเมินผลฝึกงาน เป็นขั้นการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบผลสำเร็จของการฝึกงาน โดยใช้บันทึกการฝึกงานของนิสิต แบบประเมินผลการฝึกงานของนิสิต และรายงานการฝึกงานของนิสิต เป็นเครื่องมือ

กระบวนการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ขั้นเตรียมการฝึกงาน

1.1 การสำรวจความต้องการของสถานที่ฝึกงาน

งานบริการการศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการฝึกงานให้แก่บัณฑิต ดังนั้นขั้นแรกในการเตรียมการฝึกงาน คือการสำรวจความต้องการของสถานที่ฝึกงานในเบื้องต้นอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งจะสำรวจโดยใช้การโทรศัพท์ ทั้งนี้จะทำการสำรวจล่วงหน้า

ประมาณ 2 เดือน เพื่อสำรวจว่ามีสถานที่ฝึกงานใดบ้างที่มีความต้องการนิสิตเพื่อเข้ารับการฝึกงาน และจำนวนนิสิตที่สถานที่ฝึกงานสามารถรองรับได้ ทั้งนี้ยังรวมถึงรายละเอียดอื่นๆ ตามที่สถานที่ฝึกงานกำหนด เช่น เพศ ชั้นปี เป็นต้น

1.2 การขอความอนุเคราะห์จากสถานที่ฝึกงาน

เมื่อทราบความต้องการของสถานที่ฝึกงานแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการขอความอนุเคราะห์จากสถานที่ฝึกงานอย่างเป็นทางการ โดยการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานที่ฝึกงาน

1.3 การจัดนิสิตให้เหมาะสมกับสถานที่ฝึกงาน

หลังการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานที่ฝึกงานแล้ว หากสถานที่ฝึกงานติดต่อตอบรับให้นิสิตเข้ารับการฝึกงานแล้ว นิสิตต้องมาลงชื่อเพื่อแจ้งความประสงค์เข้ารับการฝึกงานในใบลงชื่อฝึกงาน ทั้งนี้การลงชื่อจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของสถานที่ฝึกงานนั้นๆ

1.4 การแจ้งรายชื่อนิสิตไปยังสถานที่ฝึกงาน

หลังจากที่นิสิตได้ลงชื่อเพื่อแจ้งความประสงค์เข้ารับการฝึกงานในใบลงชื่อฝึกงานแล้ว ทางคณะสัตวแพทยศาสตร์จะต้องทำหนังสือแจ้งรายชื่อนิสิตที่จะเข้ารับการฝึกงานไปยังสถานที่ฝึกงานต่างๆ เพื่อยืนยันการส่งนิสิตเข้ารับการฝึกงาน

1.5 การจัดเตรียมเอกสาร

ในการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์นั้นจะต้องมีเอกสารที่นิสิตต้องนำติดตัวไปเพื่อนำไปใช้ในการฝึกงานดังนี้

1.5.1 แบบบันทึกการฝึกงานของนิสิต คือ แบบบันทึกการเข้ารับการฝึกงานของนิสิตแต่ละคน โดยนิสิตจะต้องนำไปมอบให้แก่ผู้ควบคุมการฝึกงาน เพื่อทำการบันทึกช่วงเวลาและรายละเอียดของสถานที่ฝึกงาน ทั้งนี้ผู้ควบคุมการฝึกงานหรือผู้มีอำนาจลงนามจะต้องลงลายมือชื่อเพื่อรับรองว่านิสิตได้เข้ารับการฝึกงานจริง

1.5.2 แบบประเมินผลการฝึกงานของนิสิตคือ แบบวิเคราะห์ ตรวจสอบ ผลการฝึกงานของนิสิตแต่ละคน โดยผู้ควบคุมการฝึกงาน หรือผู้มีอำนาจลงนามจะต้องทำการประเมินผลการฝึกงานของนิสิตหลังการฝึกงานเสร็จสิ้น เพื่อบ่งชี้และตัดสินผลการฝึกงานตามหัวข้อการประเมินที่ระบุในแบบประเมินผลการฝึกงาน

1.5.3 ตัวอย่างการเขียนรายงานการฝึกงาน คือ ตัวอย่างในการเขียนรายงานการฝึกงานที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน โดยนิสิตจะต้องทำรายงานการฝึกงานส่ง กลุ่มละ 1 เล่ม ทั้งนี้กำหนดให้นิสิตส่งภายใน 1 เดือน นับตั้งแต่การฝึกงานในแต่ละแหล่งเสร็จสิ้น

1.5.4 สำเนาหนังสือการตอบรับนิสิตเข้ารับการฝึกงาน คือ สำเนาหนังสือการตอบรับนิสิตเข้ารับการฝึกงานจากสถานที่ฝึกงานต่างๆ ที่ตอบรับกลับมา เพื่อประโยชน์ในการที่นิสิตจะนำไปใช้เป็นหลักฐานเพื่อแสดงในวันที่เดินทางไปถึงสถานที่ฝึกงาน นอกจากนี้เพื่อให้นิสิตใช้ประโยชน์ในการเตรียมตัวเข้ารับการฝึกงาน ทั้งนี้เนื่องจากสำเนาหนังสือการตอบรับนิสิตเข้ารับการฝึกงานจะแจ้งรายละเอียดสิ่งของที่นิสิตจะต้องนำติดตัวไป ข้อปฏิบัติในการเข้ารับการฝึกงาน การเดินทางไปยังสถานที่ฝึกงาน ฯลฯ

2. ขั้นตอนการฝึกงาน

2.1 การส่งตัวนิสิตไปฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน

หลังจากนิสิตได้รับเอกสารเรียบร้อยแล้ว นิสิตจะต้องเดินทางไปฝึกงานตามที่ได้แจ้งความประสงค์ไว้ในใบลงชื่อฝึกงาน ทั้งนี้นิสิตจะต้องเข้ารับการฝึกงานตามช่วงเวลาที่กำหนด ทั้งนี้หากมีความจำเป็นอันทำให้ไม่สามารถเข้ารับการฝึกงานตามที่กำหนดไว้ได้ นิสิตจะต้องแจ้งเหตุจำเป็นนั้นให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน ทราบเพื่อจะได้ติดต่อประสานงานและแจ้งให้ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานทราบต่อไป

3. ขั้นตอนประเมินผลฝึกงาน

หลังจากที่นิสิตได้เข้ารับการฝึกงานตามที่ได้แจ้งความประสงค์เรียบร้อยแล้ว นิสิตต้องนำบันทึกการฝึกงานและแบบประเมินผลการฝึกงานของนิสิต ไปมอบให้ผู้ควบคุมการฝึกงาน โดยผู้ควบคุมการฝึกงานจะเซ็นชื่อรับรองการฝึกงานลงในบันทึกการฝึกงานพร้อมทั้งทำการประเมินผลการฝึกงานของนิสิต เพื่อวิเคราะห์ ตรวจสอบ ผลการฝึกงานของนิสิตแต่ละคน โดยผู้ควบคุม

การฝึกงานหรือผู้มีอำนาจลงนามจะต้องทำการประเมินผลการฝึกงานของนิสิตหลังการฝึกงานเสร็จสิ้น เพื่อบ่งชี้และตัดสินผลการฝึกงานตามหัวข้อการประเมินที่ระบุในแบบ ประเมินผลการฝึกงาน ทั้งนี้ หลังการฝึกงาน นิสิตต้องเขียนรายงานการฝึกงานเพื่อนำมาส่งต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรพิรัช ปิ่นรอด (2542) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการฝึกงานของนักเรียน แผนกวิชา ช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคลำพูน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร และผู้ควบคุมการฝึกงานของสถานประกอบการ จำนวน 10 คน กลุ่มผู้บริหาร ครู อาจารย์ของสถานศึกษา จำนวน 7 คน และกลุ่มนักเรียนชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่ออกฝึกงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ใน 10 สัปดาห์แรก จำนวน 19 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องร่วมด้วย ผลการศึกษาปรากฏว่า สถานประกอบการไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดของการฝึกงาน ทำให้การจัดลักษณะที่ฝึกงานให้แก่ นักเรียนในบางครั้งไม่ตรงตามสาขาที่เรียนมา แต่สิ่งที่สถานศึกษาและสถานประกอบการเข้าใจตรงกันคือ การฝึกงานนั้นฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ทำ มีระเบียบวินัย คุณธรรม และจริยธรรม และฝึกเพียงเพื่อให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานเบื้องต้นก่อนทำงานจริง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการตรวจเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์นานๆ ครั้ง มีเพียงบางส่วนที่ได้รับการตรวจเยี่ยมเพียง 1 ครั้ง ตลอดระยะเวลาในการฝึกงานและยังพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สถานประกอบการต้องการคือ การมีวินัย ตรงต่อเวลา ทักษะในการจัดเตรียมและบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรได้ถูกต้องเหมาะสม มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์และลักษณะการเป็นผู้นำ

อุบล บรรจงแสง (2541) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอาหารและโภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้ประสานงานส่งนักศึกษาฝึกงาน อาจารย์นิเทศและนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานประกอบการระดับผู้จัดการหรือผู้ช่วยผู้จัดการ จำนวน 30 คน ผู้ประสานงานส่งนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 2 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 15 คน และนักศึกษา จำนวน 107 คน รวมทั้งสิ้น 156 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. สภาพการดำเนินการฝึกงานของนักศึกษา อาจารย์นิเทศมีความเห็นว่า ควรมีการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกงาน ควรมีการประสานงานกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ นักศึกษาควรมีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง อาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมการฝึกงานควรประเมินผลร่วมกัน นักศึกษามีความเห็นว่าสภาพการดำเนินการฝึกงานอยู่ในระดับมากทุกประเด็น

2. คุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานประกอบการคือการตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความกระตือรือร้นและสามารถคบกับบุคคลได้ทุกระดับ

กุศล แสงอุบล (2542) ได้ทำการศึกษาปัญหาการฝึกงานของนักเรียน โรงเรียนเทคโนโลยีตะวันออกเฉยงเหนือสกลนคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการของสถานศึกษาก่อนการฝึกงาน ด้านการกำหนดและสรรหาบุคคลที่เกี่ยวข้องในการฝึกงาน ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการในการฝึกงาน ด้านการจัดสรรงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกงานด้านการจัดปฐมนิเทศก่อนออกฝึกงานและการจัดสัมมนาหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงานและมอบใบรับรองการฝึกงานให้กับนักศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน ของ นักเรียน โรงเรียนเทคโนโลยีตะวันออกเฉยงเหนือสกลนคร ปีการศึกษา 2541 จำแนกเป็นคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกงาน จำนวน 15 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 26 คน และนักศึกษา จำนวน 722 คน รวมทั้งสิ้น 763 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงและการสุ่มแบบเป็นระบบ จำแนกเป็น คณะกรรมการดำเนินงานการฝึกงาน จำนวน 15 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 26 คน และนักศึกษา จำนวน 251 คน รวมทั้งสิ้น 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 50 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการปฐมนิเทศก่อนออกฝึกงานและจัดการสัมมนาหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ด้านการเตรียมการของสถานศึกษาก่อนการฝึกงาน ด้านกำหนดและสรรหาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการฝึกงาน ส่วนอีก 3 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มพบว่า คณะกรรมการดำเนินงานการฝึกงานมีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดสรรงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกงานซึ่งมีปัญหามีอยู่ในระดับน้อย กลุ่มของอาจารย์นิเทศก็พบว่ามีปัญหาโดยรวมและรายด้าน

อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนกลุ่มของนักศึกษาพบว่ามีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นด้านเตรียมการสอนของสถานศึกษาก่อนการฝึกงาน และด้านปฐมนิเทศก่อนออกฝึกงานและจัดสัมมนาหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. คณะกรรมการดำเนินการฝึกงาน อาจารย์นิเทศและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน แต่อาจารย์นิเทศมีปัญหาด้านการปฐมนิเทศก่อนออกฝึกงานและจัดสัมมนาหลังเสร็จสิ้นการฝึกงานมากกว่านักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิพย์วัลย์ นุ่มประเสริฐ (2542) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 126 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชากรจำนวน 158 คน อาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 126 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 10 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงมาตรฐานและทดสอบค่าที ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามความเห็นของนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ มีปัญหามากในเรื่องการให้นักศึกษาสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้อาจารย์นิเทศยังพบว่ามีปัญหามากในเรื่องการจัดกิจกรรมได้ตรงตามแผนการสอน จุดประสงค์และเนื้อหา การปกครองควบคุมชั้นเรียน การปรับแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่าปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษา

ผลการวิจัยยังสนับสนุนให้เห็นว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องการความช่วยเหลือและการสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนั้น อาจารย์นิเทศและผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูวางแผนงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป

ปิ่นนา อุดมบุญลักษณ์ (2542) ได้ทำการศึกษาปัญหาการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทบริหารธุรกิจ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,728 คน หัวหน้าสถานศึกษาและอาจารย์นิเทศ จำนวน 24 คน หัวหน้าสถานประกอบการ 102 คน รวมทั้งสิ้น 1,854 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งสัดส่วนตามโรงเรียนที่นักศึกษา กำลังศึกษา อยู่เนื่องจากประชากรมีจำนวนมากจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์จำนวนประชากร ทั้งหมดหลักพัน โดยสุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 258 คน หัวหน้าสถานศึกษาและอาจารย์นิเทศ ใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 24 คน หัวหน้าสถานประกอบการ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับฉลาก สุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของจำนวนประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง 51 คน รวมทั้งสิ้น 333 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ผลการศึกษา พบว่า

1. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ นักศึกษาโดยรวมและรายชื่อทุกข้อเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ข้อแรก คือ การจัดเตรียมงานของสถานประกอบการให้ตรงตามสาขาที่นักศึกษา เรียน จัดปริมาณงานให้เหมาะสมกับนักศึกษาในการฝึกงานและการให้นักศึกษาออกสำรวจ ความต้องการของสถานประกอบการที่จะรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน

2. หัวหน้าสถานศึกษาและอาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านการเตรียมการของสถานศึกษาก่อนการฝึกงาน ด้านการเตรียม หน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน เป็นปัญหาอยู่ในระดับกลางและเป็นปัญหาในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกงาน

3. หัวหน้าสถานประกอบการในส่วนรวมและจำแนกตามสังกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของนักศึกษาและ ด้านประเมินผลการฝึกงาน เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการของสถานประกอบการ

Hardy and Grossmann (1995) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความไม่ต่อเนื่องในการจัดการศึกษา แบบร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับสถานศึกษา และสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่าการทำงาน ร่วมกันเป็นวิธีหนึ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์กัน โดยสถานศึกษาจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการได้ความรู้ละทักษะจากสถานประกอบการ เพื่อเข้าสู่

ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ คนส่วนมากยังไม่เข้าใจการศึกษาระบบนี้ รวมถึงผู้ประกอบการด้วย จึงจำเป็นต้องมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาระบบนี้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะต้องปฏิบัติคือ การทำงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระหว่างรัฐบาล สถานศึกษา และสถานประกอบการ ปัจจัยที่ทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ อาจเป็นไปได้ว่าเมื่อมีการศึกษาระบบนี้เข้าไป เกี่ยวข้องกับการทำงานของแต่ละหน่วยงาน จะต้องมีการเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและแสวง ผลประโยชน์ ประสิทธิภาพที่จะได้รับการจากการฝึกงานอย่างเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ ควรจะให้ บุคลากรในแต่ละหน่วยงานได้รับเทคนิคความรู้เพื่อช่วยให้การศึกษาระบบนี้ประสบความสำเร็จ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าปัญหาการจัดการ ฝึกงานนั้น เป็น ปัญหาที่มีความหลากหลายและมีความเกี่ยวข้องกันหลายประการ เช่น ด้านเตรียมการฝึกงาน ด้านดำเนินการฝึกงาน ตลอดจนด้านประเมินผลการฝึกงาน ซึ่งปัญหาด้านต่างๆ ดังกล่าวเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน ด้านการประเมินผลการฝึกงาน ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากนิสิต ชั้นปีที่ 2-3 ผู้ควบคุมการฝึกงาน และผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1. นิสิตระดับปริญญาตรี ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ศึกษาในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 จำนวน 207 คน
2. ผู้ควบคุมการฝึกงาน ในสถานที่ฝึกงานจำนวน 30 คน จากสถานที่ฝึกงานจำนวน 30 แห่ง

3. ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานของนิสิตชั้นปีที่ 2-3 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ศึกษาในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

1.1 สภาพทั่วไปของนิสิตที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศของผู้ที่ตอบแบบสอบถามและชั้นปีที่กำลังศึกษาของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

1.2 แบบสอบถามปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 29 ข้อ แบ่งเป็น

1.2.1 ด้านการเตรียมการฝึกงาน จำนวน 9 ข้อ

1.2.2 ด้านการดำเนินการฝึกงาน จำนวน 16 ข้อ

1.2.3 ด้านการประเมินผลการฝึกงาน จำนวน 4 ข้อ

1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. แบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

2.1 สภาพทั่วไปของผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศของผู้ควบคุมการฝึกงาน ประเภทสถานที่ฝึกงานของผู้ควบคุมการฝึกงาน ขนาดสถานที่ฝึกงานของผู้ควบคุมการฝึกงานและตำแหน่งของผู้ควบคุมการฝึกงาน

2.2 แบบสอบถามปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 37 ข้อ แบ่งเป็น

2.2.1 ด้านเตรียมการฝึกงาน จำนวน 6 ข้อ

2.2.2 ด้านการดำเนินการฝึกงาน จำนวน 24 ข้อ

2.2.3 ด้านการประเมินผลการฝึกงาน จำนวน 7 ข้อ

2.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. แบบบันทึกปัญหาในการฝึกงานสำหรับผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานของนิสิตชั้นปีที่ 2-3 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน ด้านการประเมินผลการฝึกงาน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดเครื่องมือในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาของข้อคำถาม
4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

- + 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือตัดสินใจไม่ได้
- 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้อง

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องมาพิจารณา โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 ผ่านการพิจารณาและสามารถนำมาใช้ได้
- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ไม่ผ่านการพิจารณาและต้องนำไปปรับปรุง

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี
ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553
ที่ศึกษาในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547

ข้อที่	ระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
การเตรียมการฝึกงาน							
1.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
2.	0	+1	-1	0	0	0	ต้องปรับปรุง
3.	+1	0	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
4.	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
5.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
8.	0	+1	-1	0	+1	0.2	ต้องปรับปรุง
9.	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
การดำเนินการฝึกงาน							
1.	-1	0	+1	0	+1	0.2	ต้องปรับปรุง
2.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	0	+1	-1	-1	+1	0	ต้องปรับปรุง
7.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
10.	+1	+1	-1	-1	+1	0.2	ต้องปรับปรุง
11.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
12.	0	+1	-1	+1	+1	0.4	ต้องปรับปรุง
13.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
14.	+1	+1	0	-1	+1	0.4	ต้องปรับปรุง
15.	+1	0	-1	+1	+1	0.4	ต้องปรับปรุง
16.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การประเมินผลการฝึกงาน							
1.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
2.	+1	+1	-1	0	+1	0.4	ต้องปรับปรุง
3.	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
4.	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถามสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ศึกษาในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 จำนวน 29 ข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาและสามารถนำมาใช้ได้ จำนวน 20 ข้อ มีข้อคำถามที่ไม่ผ่านการพิจารณาและต้องนำไปปรับปรุง จำนวน 9 ข้อ ทั้งนี้สาเหตุที่ผู้วิจัยไม่ตัดข้อคำถามที่ไม่

ผ่านการพิจารณาทั้งนี้เนื่องจากต้องการให้แบบสอบถามมีประเด็นข้อคำถามครบถ้วนตามกรอบแนวคิดในการวิจัย จึงได้นำข้อคำถามที่ไม่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านการเตรียมการฝึกงาน

ข้อที่ 2 “ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน”

ข้อที่ 8 “ไม่มีการจัดทำทะเบียนข้อมูลสถานที่ฝึกงานของนิสิต” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ไม่มีการจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลสถานที่ฝึกงานของนิสิต”

ด้านการดำเนินการฝึกงาน

ข้อที่ 1 “ระยะเวลาในการฝึกงานทับซ้อนกับกิจกรรมอื่นๆ ของคณะฯ” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ระยะเวลาในการฝึกงานทับซ้อนกับกิจกรรมอื่นๆ ของคณะฯ ที่นิสิตควรเข้าร่วม”

ข้อที่ 6 “ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหนักเกินไป” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน”

ข้อที่ 10 “สภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกงานไม่เอื้อต่อการเรียนรู้” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “สภาพของสถานที่ฝึกงานไม่เอื้อต่อการเรียนรู้”

ข้อที่ 12 “ระยะเวลาในการฝึกงานสั้นเกินไป” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ระยะเวลาในการฝึกงานไม่เหมาะสม”

ข้อที่ 14 “สถานที่ฝึกงานไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ต้องการฝึกงานตามหลักสูตร” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ผู้ควบคุมการฝึกงานไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ต้องการฝึกงานตามหลักสูตร”

ข้อที่ 15 “ผู้ควบคุมการฝึกงานไม่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจได้” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ผู้ควบคุมการฝึกงานขาดความสามารถในการถ่ายทอดความรู้”

ด้านการประเมินผลการฝึกงาน

ข้อ 2 “ขาดการรายงานผลการฝึกงานทำให้ไม่ทราบสถานะจำนวน ชั่วโมงฝึกงาน” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ขาดการรายงานผลการฝึกงานทำให้ไม่ทราบว่ายังขาดการฝึกงานอยู่อีกกี่ชั่วโมง”

ตารางที่ 2 ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานต่างๆ

ข้อที่	ระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
การเตรียมการฝึกงาน							
1.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
การดำเนินการฝึกงาน							
1.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
2.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
3.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
4.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
5.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
6.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
7.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
8.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
9.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
10.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
11.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
การดำเนินการฝึกงาน							
12.	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
13.	-1	0	+1	+1	+1	0.4	ต้องปรับปรุง
14.	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
19.	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
21.	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
22.	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
24.	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
การประเมินผลการฝึกงาน							
1.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
2.	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3.	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
5.	+1	0	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานต่างๆ จำนวน 37 ข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาและสามารถนำมาใช้ได้ จำนวน 36 ข้อ มีข้อคำถามที่ไม่ผ่านการพิจารณาและต้องนำไปปรับปรุง จำนวน 1 ข้อ ดังนี้

ด้านการดำเนินการฝึกงาน

ข้อ 13 “ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานสั้นเกินไป” ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเป็นดังนี้ “ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม”

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตระดับปริญญาตรีของ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ซึ่งผลการทดลองใช้ นิสิตมีความเข้าใจในข้อคำถามของ แบบสอบถามเป็นอย่างดี และใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 10-12 นาที

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงคณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนิสิต ระดับปริญญาตรีของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 โดยก่อนแจกแบบสอบถามให้นิสิต ผู้วิจัยได้มีการชี้แจงให้นิสิตทราบถึงวัตถุประสงค์และ ประโยชน์ของการทำวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นิสิตจำนวน 207 ชุด และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลคืนกลับมาจำนวน 207 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2. ส่งหนังสือภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงสถานที่ ฝึกงานต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้ควบคุมการฝึกงานและเก็บรวบรวมข้อมูลโดย การความอนุเคราะห์ให้ส่งคืนแบบสอบถามกลับคืนมายังคณะสัตวแพทยศาสตร์ ทั้งนี้ผู้วิจัยส่ง แบบสอบถามไปทางไปรษณีย์จำนวน 30 ชุด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนแล้ว จึงดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่มี ความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูล

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักของแต่ละข้อเพื่อนำไปวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่รวบรวมจากนิสิตและผู้ควบคุมการฝึกงาน ใช้การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดการฝึกงาน นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รวบรวมจากนิสิตและผู้ควบคุมการฝึกงาน ใช้การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ และพิจารณาจากฐานนิยม แต่ถ้าปัญหาในข้อใดที่ร้อยละ 35 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีความถี่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้วิจัยจะนำมาตั้งเป็นข้อสังเกตและเสนอแนะให้แก่คณะสัตวแพทยศาสตร์ เนื่องจากถ้ามีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 35 หรือมากกว่าระบุว่ามีความถี่ในระดับมากถึงมากที่สุด คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงให้การจัดการฝึกงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 การวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. นำข้อมูลจากแบบบันทึกปัญหาการฝึกงานจากผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ฝึกงานตามที่หลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 กำหนดจำนวน 200 ชั่วโมง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับนิสิต แบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงานและแบบบันทึกปัญหาในการฝึกงานสำหรับผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 3-4

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 5-10

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สภาพทั่วไปของนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม

(N=207)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	57	27.50
หญิง	150	72.50

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(N=207)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 2	114	55.10
ชั้นปีที่ 3	93	44.90

จากตารางที่ 3 พบว่านิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 72.50 และส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 55.10

2. ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของของผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน

ตารางที่ 4 สภาพทั่วไปของผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน

(N=30)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	25	83.30
หญิง	5	16.70
2. ประเภทของ สถานที่ฝึกงาน		
หน่วยงานรัฐบาล	8	26.70
หน่วยงานเอกชน	10	33.30
ฟาร์มส่วนตัว	12	40.00
3. ขนาดของสถานที่ฝึกงาน		
ขนาดเล็ก	8	26.67
ขนาดกลาง	18	60.00
ขนาดใหญ่	4	13.33
4. ตำแหน่งของท่านในสถานที่ฝึกงาน		
เจ้าของสถานที่ฝึกงาน	11	36.67
ผู้บริหารสถานที่ฝึกงาน	9	30.00
ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงาน	10	33.33

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 83.30 เป็นฟาร์มส่วนตัวมากที่สุด จำนวนร้อยละ 40.00 เป็นสถานที่ฝึกงานขนาดกลางมากที่สุดจำนวน ร้อยละ 60.00 และผู้ควบคุมการฝึกงานมีตำแหน่ง เป็นเจ้าของสถานที่ฝึกงาน ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงานและผู้บริหารสถานที่ฝึกงาน ในจำนวน โกล้เคียงกัน ได้แก่ ร้อยละ 36.67 ร้อยละ 33.33 ร้อยละ 30.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตาม ความคิดเห็นของนิสิต

การวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รวบรวมจากนิสิตใช้การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ และพิจารณาจากค่าฐานนิยม แต่ถ้ามองปัญหาในข้อใดที่ร้อยละ 35 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ผู้วิจัยจะนำมาตั้งเป็นข้อสังเกตและเสนอแนะให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ เนื่องจากถ้ามีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 35 หรือมากกว่าระบุว่ามีปัญหาในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงให้การจัดการฝึกงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ 5 ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ด้านการเตรียมการฝึกงาน

(N=207)							
ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	มาก-มากที่สุด
การเตรียมการฝึกงาน							
1.	ไม่มีการประชุมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอน และรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร	7 (3.38)	27 (13.04)	73 (35.27)	59 (28.50)	41 (19.81)	48.31

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(N=207)

ข้อ ที่	ข้อความ (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การเตรียมการฝึกงาน							
2.	ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับ สถานที่ฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน	13 (6.28)	45 (21.74)	70 (33.82)	60 (28.98)	19 (9.18)	38.16
3.	ผู้ที่ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานไม่ให้ความร่วมมือในการติดต่อประสานงาน และให้คำแนะนำ	41 (19.81)	46 (22.22)	55 (26.57)	46 (22.22)	19 (9.18)	31.40
4.	การส่งมอบเอกสารต่างๆที่ใช้ในการ ฝึกงานมีความกระชั้นกับวันฝึกงาน เกินไป	42 (20.29)	55 (26.57)	61 (29.47)	39 (18.84)	10 (4.83)	23.67
5.	ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับ นิสิต	13 (6.28)	35 (16.91)	72 (34.78)	58 (28.02)	29 (14.01)	42.03
6.	ไม่มีการสำรวจความต้องการของนิสิต เกี่ยวกับลักษณะของสถานที่ฝึกงาน	17 (8.21)	55 (26.57)	86 (41.55)	36 (17.39)	13 (6.28)	23.67
7.	นิสิตไม่มีส่วนร่วมในการคัดเลือก สถานที่ฝึกงาน	49 (23.67)	48 (23.19)	66 (31.89)	30 (14.49)	14 (6.76)	21.25
8.	ไม่มีการจัดทำทะเบียนฐานข้อมูล สถานที่ฝึกงานของนิสิต	24 (11.59)	54 (26.09)	77 (37.20)	37 (17.87)	15 (7.25)	25.12
9.	สถานที่ฝึกงานที่คณะฯ จัดหาให้ไม่มี ความหลากหลายเพื่อให้ให้นิสิตได้เลือก ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของ ตนเอง	13 (6.28)	53 (25.60)	83 (40.10)	41 (19.81)	17 (8.21)	28.02

จากตารางที่ 5 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับปานกลางทุกข้อ (ร้อยละ 26.57-41.55) แต่เป็นที่น่าสนใจที่ประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่าปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร (ร้อยละ 48.31) ไม่มีการจัดทำ

คู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต (ร้อยละ 42.03) และ ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการฝึกงาน ก่อนเข้ารับการฝึกงาน (ร้อยละ 38.16)

ตารางที่ 6 ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ด้านการดำเนินการฝึกงาน

(N=207)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การดำเนินการฝึกงาน							
1.	ระยะเวลาในการฝึกงานทับซ้อนกับกิจกรรมอื่นๆ ของคณะฯ ที่นิสิตควรเข้าร่วม	25 (12.08)	66 (31.89)	86 (41.54)	21 (10.14)	9 (4.35)	14.49
2.	สถานที่ตั้งของสถานที่ฝึกงานมีความลำบากในการเดินทาง	17 (8.21)	62 (29.95)	88 (42.51)	32 (15.46)	8 (3.87)	19.33
3.	มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน	8 (3.86)	38 (18.36)	82 (39.61)	54 (26.09)	25 (12.08)	38.17
4.	ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสถานที่ฝึกงานได้	65 (31.40)	59 (28.50)	47 (22.71)	21 (10.14)	15 (7.25)	17.39
5.	ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือจากผู้ควบคุมการฝึกงาน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นระหว่างการดำเนินการฝึกงาน	38 (18.36)	66 (31.88)	55 (26.57)	39 (18.84)	9 (4.35)	23.19
6.	ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน	13 (6.28)	51 (24.64)	70 (33.82)	51 (24.64)	22 (10.62)	35.26
7.	ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเยอะมากเกินไป	36 (17.39)	67 (32.37)	66 (31.88)	28 (13.53)	10 (4.83)	18.36

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=207)

ข้อ ที่	ข้อความ (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การดำเนินการฝึกงาน							
8.	ไม่ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือ จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เมื่อเกิด ปัญหาขึ้นระหว่างการฝึกงาน	35 (16.91)	66 (31.88)	68 (32.85)	28 (13.53)	10 (4.83)	18.36
9.	สถานที่ฝึกงานไม่มีความปลอดภัย	28 (13.53)	76 (36.71)	60 (28.99)	33 (15.94)	10 (4.83)	20.77
10.	สภาพของสถานที่ฝึกงานไม่เอื้อต่อการ เรียนรู้	32 (15.46)	69 (33.33)	51 (24.64)	36 (17.39)	19 (9.18)	26.57
11.	ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ามาดูแลกำกับติดตามและนิเทศการ ฝึกงาน	11 (5.31)	39 (18.84)	84 (40.58)	43 (20.77)	30 (14.50)	35.27
12.	ระยะเวลาในการฝึกงานไม่เหมาะสม	34 (16.43)	58 (28.02)	76 (36.71)	32 (15.46)	7 (3.38)	18.84
13.	ขาดการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ใน การฝึกงาน	10 (4.83)	54 (26.09)	77 (37.20)	40 (19.32)	26 (12.56)	31.88
14.	ผู้ควบคุมการฝึกงานไม่มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ต้องการ ฝึกงานตามหลักสูตร	27 (13.04)	54 (26.09)	70 (33.82)	38 (18.36)	18 (8.69)	27.05
15.	ผู้ควบคุมการฝึกงานขาดความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้	27 (13.04)	52 (25.12)	66 (31.89)	40 (19.32)	22 (10.63)	29.95
16.	งานที่ได้รับมอบหมายในการฝึกงานไม่ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการ ฝึกงาน	20 (9.67)	52 (25.12)	63 (30.43)	46 (22.22)	26 (12.56)	34.78

จากตารางที่ 6 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับปานกลาง 11 ข้อ (ร้อยละ 30.43-42.51) มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อย 4 ข้อ (ร้อยละ 31.88-36.71) มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ (ร้อยละ 31.40) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ มีความรู้และทักษะ ไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน (ร้อยละ 38.17) ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงาน (ร้อยละ 35.27) ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน (ร้อยละ 35.26)

ตารางที่ 7 ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ด้านการประเมินผลการฝึกงาน

(N=207)						
ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
						รวม มาก-มาก ที่สุด
การประเมินผลการฝึกงาน						
1.	ไม่มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงาน หลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน	33 (15.94)	41 (19.81)	67 (32.37)	38 (18.35)	28 (13.53)
						31.88
2.	ขาดการรายงานผลการฝึกงานทำให้ไม่ ทราบว่ายังขาดการฝึกงานอยู่อีกกี่ ชั่วโมง	29 (14.01)	48 (23.19)	70 (33.82)	31 (14.97)	29 (14.01)
						28.98
3.	ไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์จาก การฝึกงานตามที่คาดหวัง	22 (10.63)	57 (27.54)	55 (26.57)	53 (25.60)	20 (9.66)
						35.26
4.	การฝึกงานไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ของการฝึกงาน	27 (13.04)	62 (29.95)	60 (28.99)	41 (19.81)	17 (8.21)
						28.02

จากตารางที่ 7 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับปานกลาง 2 ข้อ (ร้อยละ 32.37-33.82) มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อย 2 ข้อ (ร้อยละ 27.54-29.95) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานตามที่คาดหวัง (ร้อยละ 35.26)

2. ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน

การวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รวบรวมจากผู้ควบคุมการฝึกงาน ใช้การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ และพิจารณาจากค่าฐานนิยม แต่ถ้าปัญหาในข้อใดที่ร้อยละ 35 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้วิจัยจะนำมาตั้งเป็นข้อสังเกตและเสนอแนะให้แก่คณะสัตวแพทยศาสตร์ เนื่องจากถ้ามีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 35 หรือมากกว่า ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงให้การจัดการฝึกงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ 8 ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้านการเตรียมการฝึกงาน

							(N=30)
ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การเตรียมการฝึกงาน							
1.	การแจ้งขอความอนุเคราะห์สถานที่ฝึกงานก่อนส่งนิสิตเข้ารับการฝึกงานมีความกระชั้นกับช่วงการฝึกงานมากเกินไป	7 (23.34)	9 (30.00)	13 (43.33)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
2.	ไม่มีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร	7 (23.34)	6 (20.00)	9 (30.00)	5 (16.66)	3 (10.00)	26.66
3.	ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน	9 (30.00)	17 (56.67)	3 (10.00)	0 (0.00)	1 (3.33)	3.33
4.	การติดต่อประสานงานเพื่อส่งนิสิตมาฝึกงานไม่มีความต่อเนื่อง	12 (40.00)	14 (46.67)	4 (13.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N=30)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การเตรียมการฝึกงาน							
5.	การแจ้งรายชื่อนิสิตที่จะมาฝึกงานมีความล่าช้า	12 (40.00)	14 (46.67)	4 (13.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
6.	ระยะเวลาที่ส่งนิตินมาฝึกงานไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ต้องการรับนิตินเข้าฝึกงาน	6 (20.00)	11 (36.67)	12 (40.00)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับปานกลาง 3 ข้อ (ร้อยละ 30.00-43.33) มีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับน้อย 3 ข้อ (ร้อยละ 46.67-56.67) แต่เป็นที่น่าสนใจที่ประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานเห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร (ร้อยละ 26.66)

ตารางที่ 9 ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน

(N=30)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มากที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การดำเนินการฝึกงาน							
1.	นิสิตไม่มีความรู้และกระตือรือร้น ในการฝึกงาน	7 (23.33)	13 (43.33)	6 (20.00)	2 (6.67)	2 (6.67)	13.34
2.	นิสิตไม่มีความอดทนอดกลั้น	10 (33.33)	14 (46.67)	3 (10.00)	3 (10.00)	0 (0.00)	10.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N=30)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การดำเนินการฝึกงาน							
3.	นิสิตไม่มีความตรงต่อเวลาระหว่างการฝึกงาน	10 (33.33)	14 (46.67)	6 (20.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
4.	นิสิตไม่มีความรับผิดชอบต่อการหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	13 (43.33)	11 (36.67)	6 (20.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
5.	นิสิตไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานที่ฝึกงาน	14 (46.67)	11 (36.67)	4 (13.33)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
6.	นิสิตไม่มีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	11 (36.67)	12 (40.00)	5 (16.66)	2 (6.67)	0 (0.00)	6.67
7.	นิสิตไม่มีความอ่อนน้อมและยอมรับคำแนะนำคำตักเตือนจากผู้ควบคุมการฝึกงาน	14 (46.67)	15 (50.00)	1 (3.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
8.	นิสิตไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานและผู้ควบคุมการฝึกงาน	15 (50.00)	12 (40.00)	3 (10.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
9.	นิสิตไม่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานได้	6 (20.00)	12 (40.00)	10 (33.33)	2 (6.67)	0 (0.00)	6.67
10.	นิสิตแต่งกายไม่เหมาะสมระหว่างการฝึกงาน	14 (46.67)	11 (36.67)	4 (13.33)	0 (0.00)	1 (3.33)	3.33
11.	ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิต	3 (10.00)	2 (6.67)	7 (23.33)	10 (33.33)	8 (26.67)	60.00
12.	ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับคณะฯ กรณีเกิดปัญหาขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน	10 (33.33)	11 (36.67)	8 (26.67)	0 (0.00)	1 (3.33)	3.33
13.	ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม	3 (10.00)	4 (13.34)	7 (23.33)	9 (30.00)	7 (23.33)	53.33

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N=30)

ข้อ ที่	ข้อความ (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การดำเนินการฝึกงาน							
14.	มีบุคลากรไม่เพียงพอสำหรับการดูแล รับผิดชอบควบคุมและให้คำแนะนำกับ นิสิตที่จะ มาฝึกงาน	14 (46.67)	11 (36.67)	4 (13.33)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
15.	มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับ รองรับการมาฝึกงานของนิสิต	14 (46.67)	10 (33.33)	6 (20.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
16.	มีความลำบากในการจัดหาอาหาร สำหรับนิสิตที่จะ มาฝึกงาน	8 (26.67)	14 (46.67)	7 (23.33)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
17.	มีที่พักไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่มา ฝึกงาน	18 (60.00)	9 (30.00)	1 (3.33)	2 (6.67)	0 (0.00)	6.67
18.	ค่าใช้จ่ายในการดูแลนิสิตที่เข้ามา ฝึกงานสูงเกินไป	11 (36.67)	14 (46.67)	4 (13.33)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
19.	นิสิตมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อ การฝึกงาน	1 (3.33)	9 (30.00)	12 (40.00)	6 (20.00)	2 (6.67)	26.67
20.	นิสิตไม่สามารถนำความรู้มา ประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน	1 (3.33)	6 (20.00)	5 (16.67)	12 (40.00)	6 (20.00)	60.00
21.	นิสิตไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อมของสถานที่ฝึกงานได้	11 (36.67)	15 (50.00)	3 (10.00)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
22.	นิสิตขาดความร่วมมือกับกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากงานที่ได้รับมอบหมาย	10 (33.33)	12 (40.00)	6 (20.00)	2 (6.67)	0 (0.00)	6.67
23.	ไม่มีลักษณะงานที่เหมาะสมสำหรับ การฝึกงานให้นิสิต	15 (50.00)	12 (40.00)	3 (10.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
24.	การปฏิบัติงานของนิสิตไม่มี ประสิทธิภาพ	11 (36.67)	15 (50.00)	3 (10.00)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อย 12 ข้อ (ร้อยละ 36.67-50.00) มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 8 ข้อ (ร้อยละ 43.33-60.00) มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับมาก 3 ข้อ (ร้อยละ 30.00-40.00) มีปัญหาการจัดการฝึกงานในระดับปานกลาง 1 ข้อ (ร้อยละ 40.00) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิตและนิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน (ร้อยละ 60.00) ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม (ร้อยละ 53.34)

ตารางที่ 10 ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้านการประเมินผลการฝึกงาน

							(N=30)
ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การประเมินผลการฝึกงาน							
1.	หัวข้อการประเมินผลในแบบ ประเมินผลการฝึกงานของนิสิตไม่ ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน	3 (10.00)	11 (36.67)	12 (40.00)	4 (13.33)	0 (0.00)	13.33
2.	หัวข้อการประเมินผลในแบบ ประเมินผลการฝึกงานของนิสิตไม่ ชัดเจน	6 (20.00)	17 (56.67)	6 (20.00)	1 (3.33)	0 (0.00)	3.33
3.	ไม่เข้าใจเกณฑ์การประเมินในแบบ ประเมินผลการฝึกงานของนิสิต	12 (40.00)	16 (53.33)	2 (6.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.00
4.	ไม่สามารถประเมินผลการฝึกงานได้ เต็มที่เนื่องจากต้องส่งแบบประเมิน ผ่านนิสิต	8 (26.67)	15 (50.00)	4 (13.33)	2 (6.67)	1 (3.33)	10.00
5.	การฝึกงานของนิสิตไม่บรรลุตามความ คาดหวังของสถานประกอบการ	6 (20.00)	15 (50.00)	5 (16.67)	3 (10.00)	1 (3.33)	13.33

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(N=30)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา					รวม มาก-มาก ที่สุด
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
การประเมินผลการฝึกงาน							
6.	การฝึกงานของนิสิตไม่บรรลุตาม จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน	8 (26.67)	17 (56.67)	3 (10.00)	1 (3.33)	1 (3.33)	6.66
7.	สถานที่ฝึกงานไม่ได้ประโยชน์จากการ ฝึกงานของนิสิต	17 (56.67)	10 (33.33)	1 (3.33)	2 (6.67)	0 (0.00)	6.67

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่า มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อย 5 ข้อ (ร้อยละ 50.00-56.67) มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ (ร้อยละ 56.67) มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับปานกลาง 1 ข้อ (ร้อยละ 40.00) ไม่มีประเด็นใดที่ผู้ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่า มีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนิสิต ได้แก่

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจัดให้มีการฝึกงานโรงพยาบาล บริษัทขายยา ร้านขายอาหาร สัตว์ ฟาร์มเอกชน หรืออื่นๆ นอกเหนือจากที่เคยจัดหาให้เพื่อให้เกิดความหลากหลาย ทำให้มีตัวเลือกในการตัดสินใจเข้ารับการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานต่างๆ มากขึ้น และควรจัดให้มีการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสัตวแพทย์โดยตรง เช่น การไปศึกษาดูการทำงาน of สัตวแพทย์ การรักษาสัตว์ เนื่องจากการฝึกงานในปัจจุบันไม่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพสัตวแพทย์และมีความหนักเกินไป เช่น การถางหญ้า การตัดหญ้า การก่อสร้าง การปลูกพืช และ โภชนา เป็นต้น

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจัดให้มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกงานตามหลักสูตร ในชั้นปีที่ 2-3 เพื่อจะได้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เมื่อไปฝึกงานจะทำให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้เต็มที่ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ นอกจากนี้ควรมีการจัดทำคู่มือการฝึกงานเพื่อแจกให้นิสิต โดยควรแจกตั้งแต่ นิสิตเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรมีข้อมูลและรายละเอียดของสถานที่ฝึกงาน เช่น ที่พัก ระหว่างฝึกงาน รายชื่อผู้ควบคุมการฝึกงาน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ที่เคยไปฝึกงานมาแล้ว เพื่อจะได้มีข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจก่อนเข้ารับการฝึกงาน นอกจากนี้ คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรมีการสำรวจสถานที่ฝึกงานก่อนส่งนิสิตไปฝึกงาน เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยและความเหมาะสมของสถานที่ที่จะส่งนิสิตไปฝึกงาน

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกงานให้มากขึ้น

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจัดให้มีอาจารย์เข้าไปตรวจเยี่ยมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน

ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานไม่เอาใจใส่ดูแลและไม่มีการอธิบายให้เข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของงานที่ฝึกให้เข้าใจก่อนการฝึกงาน

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรแจ้งให้นิสิตทราบถึงประเด็นในการประเมิน เพื่อนิสิตจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามหัวข้อการประเมิน

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงาน ได้แก่

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรปลูกฝังให้นิสิตมีใจรักและชอบการฝึกงาน มีความสนใจจะเรียนรู้จากเจ้าของกิจการและชี้แจงให้นิสิตทราบถึงความแตกต่างระหว่างการดูงานและการฝึกงาน ตลอดจนชี้แจงให้นิสิตทราบหัวข้อการประเมินการฝึกงานเพื่อจะได้ปฏิบัติตัวให้เหมาะสมและครบถ้วนตามแบบประเมิน และผู้ประเมินก็สามารถประเมินได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากทราบว่านิสิตรู้แล้วว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร

คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกงานของนิสิตให้มากขึ้น อย่างน้อย ควรประมาณ 1 เดือน จึงจะเหมาะสม

5. ปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานของนิสิตชั้นปีที่ 2-3 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานต้องชี้แจงและอธิบายรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตรให้นิสิตฟังหลายครั้ง เพราะนิสิตจะเข้ามาสอบถามไม่พร้อมเพรียงกัน ทำให้ต้องตอบคำถามที่เป็นข้อสงสัยเดิมๆ ซ้ำๆ หลายครั้ง ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร นอกจากนี้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานยังพบปัญหาที่ไม่สามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานได้ชัดเจน เช่น ข้อดี-ข้อเสียของสถานที่ฝึกงาน เส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ฝึกงาน สภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน สภาพที่พักของสถานที่ฝึกงาน ข้อควรระวังเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงาน ฯลฯ ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานขาดข้อมูลในส่วนนี้

ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานพบว่านิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดและตามที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้แจ้งให้สถานที่ฝึกงานทราบ โดยนิสิตมักจะเดินทางกลับจากการฝึกงานก่อน วันที่กำหนดไว้หรือเข้าฝึกงานล่าช้าหลังเวลาที่กำหนด ทั้งนี้นิสิตควรแจ้งให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานทราบหากมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการฝึกงานตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะได้ติดต่อประสานงานและแจ้งให้ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานทราบต่อไป

ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานพบว่าเมื่อเกิดปัญหาขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงานทางคณะสัตวแพทยศาสตร์และผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะไม่ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานขาดข้อมูลในส่วนนี้ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นอีกได้ นอกจากนี้ยังพบปัญหานิสิตส่งรายงานการฝึกงานล่าช้า ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานไม่สามารถสรุปและประเมินผลการฝึกงานของนิสิตได้ครบถ้วน ซึ่งโดยปกตินั้นนิสิตควรส่งรายงานการฝึกงานกลับคืนมายังผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานภายใน 1 เดือน นับตั้งแต่การฝึกงานในแต่ละแหล่งเสร็จสิ้น เพื่อที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะได้ดำเนินการตามลำดับต่อไป

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงาน ของ นิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยได้นำประเด็นปัญหามาวิจารณ์ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการฝึกงาน

จากผลการวิจัยนิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับปานกลางทุกข้อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะผู้บริหารที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบจัดการฝึกงานของคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการปฐมนิเทศก่อนนิสิตออกฝึกงานตามหลักสูตร ทำให้นิสิตขาดข้อมูลและต้องหาข้อมูลโดยการสอบถามจากผู้ดูแลการฝึกงานหรือสอบถามจากรุ่นพี่ที่เคยมีประสบการณ์ในการฝึกงาน ขาดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน ทั้งนี้การปฐมนิเทศถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด ทางคณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจัดขึ้นเพื่อให้นิสิตทุกคนได้เข้าร่วมช่วยให้นิสิตได้ทราบข้อมูลและรายละเอียดของการฝึกงานที่ครบถ้วนทำให้นิสิตมีข้อมูลในการวางแผนตัดสินใจเข้ารับการฝึกงาน ช่วยให้การฝึกงานมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยลดภาระของผู้ดูแลการฝึกงานและลดความสับสนของข้อมูลที่จะได้รับการสอบถามอีกหนึ่งประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาดา ดิษบรรจง (2540: 93) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการฝึกงานของนักศึกษา ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์นิเทศ และผู้แทนแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการจัดทำเอกสารและคู่มือการฝึกงานให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจากทางคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิตและสถานประกอบการ ดังนั้นเบื้องต้นคณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิตก่อน โดยรายละเอียดในคู่มือควรระบุถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร จากนั้นจึงดำเนินการส่งคู่มือการฝึกงานให้สถานที่ฝึกงานไว้เพื่อสถานที่ฝึกงานจะได้จัดการฝึกงานได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดทำคู่มือการฝึกงานยังช่วยให้นิสิตมีแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าเมื่อมีปัญหาหรือมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการฝึกงานตามหลักสูตร ทั้งนี้คู่มือการฝึกงานนั้นถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างแนวทางการทำความเข้าใจให้แก่นิสิตตลอดจนผู้ควบคุมการฝึกงานและสถานที่ฝึกงาน โดยนิสิตจะสามารถค้นคว้า

หาคำตอบเกี่ยวกับรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตรได้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร นอกจากนี้คู่มือการฝึกงานยังช่วยให้การดำเนินการฝึกงานของทั้งฝ่ายนิสิต สถานศึกษาและสถานที่ฝึกงานมีความสอดคล้องกันด้วย และอีกหนึ่งประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศธร ศิริรัตน์ (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา โรงเรียนชำนาญเทคโนโลยีพบว่า นักเรียน-นักศึกษาขาดข้อมูลรายละเอียดของสถานประกอบการที่ต้องการจะไปฝึกงาน ทั้งนี้เพราะผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานไม่สามารถให้ข้อมูลเหล่านี้ได้ ซึ่งเป็นผลมาจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ขาดการสำรวจสถานที่ฝึกงานก่อนส่งนิสิตไปฝึกงานและไม่ได้จัดให้มีการสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงานแต่ละภาคการศึกษา ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานและคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้รับทราบข้อมูลจากการไปฝึกงานจากนิสิต เช่น ปัญหาอุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ข้อควรระวัง การเตรียมตัว ฯลฯ ทำให้ขาดข้อมูลที่จะนำไปถ่ายทอดให้นิสิตที่จะไปฝึกงานในครั้งต่อไปทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสง่า ภูสิทธิ (2550) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการในจังหวัดมหาสารคามที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม พบว่า การประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาหลังสิ้นสุดการฝึกงานเป็นสิ่งสำคัญและเป็นแนวทางที่สถานศึกษาจะนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงในการที่จะส่งนักศึกษาออกฝึกงานกับสถานประกอบการในโอกาสต่อไป โดยปัจจุบันนี้หากนิสิตต้องการทราบข้อมูลเหล่านี้จะสามารถทราบได้จากการสอบถามรุ่นพี่หรือผู้มีประสบการณ์ในการฝึกงานมาก่อน นอกจากนี้การที่นิสิตไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงานยังส่งผลทำให้นิสิตมีขาดข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเข้าฝึกงานในแต่ละแห่ง ทำให้การฝึกงานของนิสิตไม่เป็นไปตามความคาดหวัง เนื่องจากสถานที่ฝึกงานแต่ละแห่งก็จะมีลักษณะงานที่มีความเฉพาะและแตกต่างกัน หากนิสิตทราบข้อมูลเหล่านี้ก็จะช่วยให้ตัดสินใจเข้ารับการฝึกงานได้ตรงตามความต้องการมากขึ้น

จากผลการวิจัยผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีการเตรียมการฝึกงานในระดับปานกลาง 3 ข้อ มีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับน้อย 3 ข้อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานเห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร ซึ่งเป็นปัญหาที่สอดคล้องกับการเตรียมการฝึกงานของนิสิต ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้มีการชี้แจงให้สถานที่ฝึกงานทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร ทำให้สถานประกอบการขาดแนวทางในการจัดการฝึกงานให้นิสิต ดังนั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์ควรมีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้สถานที่ฝึกงานทราบถึงจุดมุ่งหมายของ

การฝึกงานตามหลักสูตร เพื่อที่สถานที่ฝึกงานจะได้จัดเตรียมลักษณะงานไว้ให้นิสิตได้ฝึกถูกต้อง และสอดคล้องกับหลักสูตร

จากผลการวิจัยผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานได้แก่ ปัญหาไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร และปัญหาไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานต้องชี้แจงและอธิบายรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตรให้นิสิตฟังหลายครั้ง นอกจากนี้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานยังพบปัญหาที่ไม่สามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานได้ชัดเจน ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานขาดข้อมูลในส่วนนี้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับปัญหาการเตรียมการฝึกงานตามความคิดเห็นของนิสิตได้แก่ ปัญหาที่ไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ปัญหาการไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่ทำเป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน และปัญหาการที่ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต

2. ด้านการดำเนินการฝึกงาน

จากผลการวิจัยนิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับปานกลาง 11 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อย 4 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับการทำวิจัยของ พงศธร ศิริรัตน์ (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา โรงเรียนชำนาญเทคโนโลยี่ พบว่า นักเรียน-นักศึกษามีปัญหาในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงาน เพราะพื้นฐานความรู้ทางด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติที่ได้รับมาจากสถานศึกษาไม่เพียงพอหรือไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและยังสอดคล้องกับการทำวิจัยของ สง่า ภูสิทธิ์ (2550) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการ ในจังหวัดมหาสารคามที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม พบว่า ก่อนที่จะให้นักศึกษาไปฝึกงานที่อื่น สถานศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมของนักศึกษาให้นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนในรายวิชาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้สาเหตุที่นิสิตระบุว่ามีความรู้และทักษะไม่เพียงพอเพราะนิสิตที่เข้ารับการฝึกงานเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 ซึ่งมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาในคณะสัตวแพทยศาสตร์หรือเรียนวิชาชีพเฉพาะน้อย ทั้งนี้เพราะเมื่อนิสิตศึกษาในชั้นปีที่ 1

จะต้องเรียนวิชานอกคณะสัตวแพทยศาสตร์เสียส่วนใหญ่ เมื่อเข้าสู่ชั้นปีที่ 2 จึงได้เข้ามาเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในคณะสัตวแพทยศาสตร์อย่างเต็มที่และเมื่อนิสิตจะต้องออกฝึกงานตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกในชั้นปีที่ 2 ทำให้เห็นว่าตนเองมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน อีกทั้งนิสิตส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 55.10) ซึ่งมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาในคณะสัตวแพทยศาสตร์น้อยทำให้นิสิตระบุว่าตนเองมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนิสิตไม่ทราบจุดมุ่งหมายของการฝึกงานที่ต้องการให้นิสิตฝึกงานด้านสัตวบาลหรือมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกการเลี้ยงและดูแลสัตว์มากกว่าการเน้นให้ฝึกงานเฉพาะด้านวิชาชีพสัตวแพทย์ โดยมุ่งเน้นให้นิสิตได้เรียนรู้โดยตรงจากประสบการณ์ในการฝึกงาน จึงไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้และทักษะในการฝึกงาน ดังนั้นหากคณะสัตวแพทยศาสตร์มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตรก็จะช่วยลดปัญหาในข้อนี้ได้ อีกหนึ่งประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยรูปแบบการอาชีวศึกษาอุตสาหกรรม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ประกอบการพบในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานคือ ขาดการดูแลให้คำแนะนำขณะฝึกปฏิบัติงานจากอาจารย์นิเทศ ทั้งนี้เพราะอาจารย์ที่ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมีจำนวนน้อย ทั้งยังมีภารกิจค่อนข้างมาก ประกอบกับสถานที่ฝึกงานที่นิสิตไปฝึกงานในแต่ละภาคการศึกษาก็มีจำนวนมาก ทำให้การเข้าไปดูแลและติดตามเป็นไปได้ยาก แต่ถึงอย่างไรการเข้าไปกำกับติดตามการฝึกงานก็มีความจำเป็น เพราะจะ ส่งผลดีต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน กล่าวคือ ส่งผลดี ต่อทั้งคณะสัตวแพทยศาสตร์ สถานที่ฝึกงานและนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์จะ ได้เห็นความเป็นอยู่ของนิสิตขณะเข้ารับการฝึกงาน ส่งผลทำให้สามารถดูแลควบคุมการฝึกงานให้เป็นไปตามหลักสูตร ทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างสถานที่ฝึกงานกับคณะสัตวแพทยศาสตร์ด้วย ส่วนนิสิตก็จะสามารถแจ้งปัญหาและ อุปสรรคที่ได้รับขณะมาฝึกงานให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ทราบขณะที่อาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานทำให้นิสิตได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที และอีกหนึ่งประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่มีการชี้แจงทำความเข้าใจกับสถานที่ฝึกงานเพื่อให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร ทำให้สถานที่ฝึกงานจัดการฝึกงานให้นิสิตไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากผลการวิจัยผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อย 12 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 8 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับมาก 3 ข้อ มีปัญหาการจัดการฝึกงานในระดับปานกลาง 1 ข้อ แต่เป็นที่น่าสนใจที่ประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิตซึ่งเป็นปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหาของนิสิตที่ระบุว่าไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงาน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าทั้งนิสิตและผู้ควบคุมการฝึกงานต่างก็ต้องการให้อาจารย์ของคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามากำกับติดตามและดูแลการฝึกงาน อีกประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ นิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน ทั้งนี้เพราะสถานที่ฝึกงานคาดหวังว่านิสิตต้องมีทักษะความรู้มาแล้วและสามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ทั้งที่จริงแล้วนิสิตที่ไปฝึกงานเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2-3 ซึ่งยังไม่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพไม่มากนัก การไปฝึกงานนั้นเป็นการส่งเสริมให้นิสิตได้เข้าไปเรียนรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาชีพสัตวแพทย์โดยผ่านประสบการณ์ตรงดังนั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์ควรชี้แจงให้สถานที่ฝึกงานได้เข้าใจและทราบจุดมุ่งหมายของการฝึกงาน ซึ่งจะทำให้สถานที่ฝึกงานสามารถจัดการฝึกงานได้สอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของยุคลธร เชตุพงษ์ (2546) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการรับรักศึกษาเข้าฝึกงานตามแนวความคิดของสถานประกอบการ: กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษโดยเฉพาะคือ สถานประกอบการไม่ทราบจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตรอย่างแท้จริง และประเด็นสุดท้ายที่ผู้ควบคุมการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาได้แก่ ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์จะส่งนิสิตเข้าฝึกงานประมาณ 1-3 สัปดาห์ ซึ่งทางสถานที่ฝึกงานมีความเห็นว่าน้อยเกินไป ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ครบถ้วนและนิสิตก็ยังไม่ได้รับความรู้อย่างเต็มที่ จึงอยากให้เพิ่มเวลาในการฝึกงานให้มากกว่านี้ แต่คณะสัตวแพทยศาสตร์ก็มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลา เนื่องจากนิสิตต้องลงทะเบียนในช่วงปิดภาคการศึกษาและต้องเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดขึ้นในช่วงปิดเทอม เช่น ค่ายสัตว์ป่า ค่ายรณรงค์ป้องกันพิษสุนัข ทำให้นิสิตเหลือเวลาในการเข้ารับฝึกงานสั้น นอกจากนี้ นิสิตยังต้องฝึกงานให้ครบตามชนิดสัตว์ที่บังคับตามหลักสูตร ได้แก่ สุกร วัว สัตว์ปีก ทำให้ไม่สามารถฝึกในสถานที่ฝึกงานแห่งใดแห่งหนึ่งได้นาน

จากผลการวิจัยผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานได้แก่นิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดและตามที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้แจ้งให้สถานที่ฝึกงานทราบ โดยนิสิตมักจะเดินทางกลับจากการฝึกงานก่อนวันที่กำหนดไว้หรือเข้าฝึกงานล่าช้าหลังเวลาที่กำหนดให้ฝึกงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุบล บรรจงแสง (2541) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอาหารและโภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ พบว่า ปัญหาของสถานที่ฝึกงานคือนักศึกษาจะเข้าปฏิบัติงานช้า ทั้งนี้ นิสิตควรมีความรับผิดชอบในการแจ้งให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานทราบหากมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการฝึกงานตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะได้ติดต่อประสานงานและแจ้งให้ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานทราบต่อไป ดังนั้นหากคณะสัตวแพทยศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อแจ้งให้นิสิตทราบถึงข้อควรปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกงาน ก็จะช่วยให้ นิสิตสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง นอกจากนี้คณะสัตวแพทยศาสตร์ยังควรระบุข้อควรปฏิบัติเหล่านี้ไว้ในคู่มือการฝึกงานด้วย

3. ด้านการประเมินผลการฝึกงาน

จากผลการวิจัยนิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับปานกลาง 2 ข้อ มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อย 2 ข้อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ไม่ได้ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานตามที่คาดหวัง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากการที่นิสิตจะคาดหวังว่าจะได้เข้ารับการฝึกงานมีความที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสัตวแพทย์ แต่เมื่อเข้ารับการฝึกงานกลับได้รับมอบหมายลักษณะงานด้านสัตวบาล ทำให้นิสิตเห็นว่าความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ดังนั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์ควรจัดให้มีการชี้แจงให้นิสิตทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร เพื่อทำให้นิสิตมีความเข้าใจถึงจุดประสงค์ของการฝึกงาน และเกิดความคาดหวังถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากผลการวิจัยผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานได้แก่เมื่อเกิดปัญหาขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน ทางคณะสัตวแพทยศาสตร์และผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะไม่ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานขาดข้อมูลในส่วนนี้ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นอีกได้ นอกจากนี้ยังพบปัญหานิสิตส่งรายงานการฝึกงานล่าช้า ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานไม่สามารถสรุปและ

ประเมินผลการฝึกงานของนิสิตได้ครบถ้วน ซึ่งโดยปกตินี้นิสิตควรส่งรายงานการฝึกงานกลับคืนมายังผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานภายใน 1 เดือน นับตั้งแต่การฝึกงานในแต่ละแหล่งเสร็จสิ้น เพื่อที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะได้ดำเนินการตามลำดับต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากประชากรซึ่งประกอบด้วย นิสิตระดับปริญญาตรีของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2553 ที่ศึกษาในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 จำนวน 207 คน ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน 30 แห่ง จำนวน 30 คน และผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานของนิสิตชั้นปีที่ 2-3 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับนิสิต แบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน และแบบบันทึกปัญหาในการฝึกงานสำหรับผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน โดยได้ตรวจสอบ ทดลองใช้ แก้ไขปรับปรุงจนเครื่องมือมีคุณภาพคือมีความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ร้อยละและใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจัดเป็นหมวดหมู่ นำเสนอในรูปความเรียง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการฝึกงาน

จากผลการวิจัยนิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับปานกลางทุกข้อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน

จากผลการวิจัยผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับปานกลาง 3 ข้อ มีปัญหาการเตรียมการฝึกงานในระดับน้อย 3 ข้อ แต่เป็นที่น่าสนใจกว่าประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานเห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร

จากผลการวิจัยผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน ระบุว่ามีปัญหาการเตรียมการฝึกงานได้แก่ ปัญหาไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร และปัญหาไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานต้องชี้แจงและอธิบายรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตรให้นิสิตฟังหลายครั้ง นอกจากนี้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานยังพบปัญหาที่ไม่สามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานได้ชัดเจน ทั้งนี้เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานขาดข้อมูลในส่วนนี้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับปัญหาการเตรียมการฝึกงานตามความคิดเห็นของนิสิต ได้แก่ ปัญหาที่ไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ปัญหาการไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงานและปัญหาการที่ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต

2. ด้านการดำเนินการฝึกงาน

จากผลการวิจัยนิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับปานกลาง 11 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อย 4 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ แต่เป็นที่น่าสนใจกว่าประเด็นที่นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงาน และภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

จากผลการวิจัยผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อย 12 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 8 ข้อ มีปัญหาการดำเนินการฝึกงาน ในระดับมาก 3 ข้อ มีปัญหาการจัดการฝึกงานในระดับปานกลาง 1 ข้อ แต่เป็นที่น่าสนใจกว่าประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ ไม่มี

อาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิต นิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน และระยะเวลาในการส่งนิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม

จากผลการวิจัยผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาการดำเนินการฝึกงานได้แก่นิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดและตามที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้แจ้งให้สถานที่ฝึกงานทราบ โดยนิสิตมักจะเดินทางกลับจากการฝึกงานก่อนวันที่กำหนดไว้หรือเข้าฝึกงานล่าช้าหลังเวลาที่กำหนดให้ฝึกงาน ทั้งนี้ นิสิตควรมีความรับผิดชอบในการแจ้งให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานทราบหากมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการฝึกงานตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะได้ติดต่อประสานงานและแจ้งให้ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานทราบต่อไป ดังนั้น หากคณะสัตวแพทยศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อแจ้งให้นิสิตทราบถึงข้อควรปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกงาน ก็จะช่วยให้ นิสิตสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง นอกจากนี้ คณะสัตวแพทยศาสตร์ยังควรระบุข้อควรปฏิบัติเหล่านี้ไว้ในคู่มือการฝึกงานด้วย

3. ด้านการประเมินผลการฝึกงาน

จากผลการวิจัยนิสิตส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับปานกลาง 2 ข้อ มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อย 2 ข้อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่ นิสิตร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานตามที่คาดหวัง

จากผลการวิจัยผู้ควบคุมการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อย 5 ข้อ มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ มีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานในระดับปานกลาง 1 ข้อ ไม่มีประเด็นใดที่ผู้ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 35 ขึ้นไป ระบุว่า มีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด

จากผลการวิจัยผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่ามีปัญหาการประเมินผลการฝึกงานได้แก่ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน ทางคณะสัตวแพทยศาสตร์และผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะไม่ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพราะคณะสัตวแพทยศาสตร์ไม่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานขาดข้อมูลในส่วนนี้ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นอีกได้ นอกจากนี้ยังพบปัญหานิสิตส่งรายงานการฝึกงานล่าช้า ทำให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานไม่สามารถสรุปและประเมินผลการฝึกงานของนิสิตได้ครบถ้วน ซึ่งโดยปกตินี้นิสิตควรส่งรายงานการฝึกงานกลับคืน

มายังผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานภายใน 1 เดือน นับตั้งแต่การฝึกงานในแต่ละแหล่งเสร็จสิ้น เพื่อที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานจะได้ดำเนินการตามลำดับต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน ก่อให้เกิดข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. ด้านเตรียมการฝึกงาน ประเด็นที่นิสิต ผู้ควบคุมการฝึกงานและผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีปัญหา ได้แก่ ไม่มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร นอกจากนี้ประเด็นที่นิสิตและผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีปัญหา ได้แก่ ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต และประเด็นที่นิสิตมีความเห็นว่ามีปัญหา คือ ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน ส่วนประเด็นที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมีความเห็นว่ามีปัญหาคือ ไม่สามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานได้ชัดเจน ดังนั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์จึงควรจัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่นิสิตและสถานที่ฝึกงานได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ตลอดจนจัดให้มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้แก่นิสิตในเรื่องการฝึกงานตามหลักสูตร ทั้งควรส่งคู่มือการฝึกงานนี้ไปให้ผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงานต่างๆ เพื่อจะได้จัดการฝึกงานให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

ทั้งนี้ในประเด็นปัญหาที่นิสิตระบุว่า ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงานและประเด็นปัญหาที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่า ไม่สามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานได้ชัดเจน ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่สอดคล้องกัน หากคณะสัตวแพทยศาสตร์จัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ก็จะทำให้นิสิตและผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานได้รับข้อมูลที่จำเป็นเหล่านี้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลย้อนกลับ และนำมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการฝึกงาน

2. ด้านการดำเนินการฝึกงาน ประเด็นที่นิสิตและผู้ควบคุมการฝึกงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีปัญหา ได้แก่ ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิต นอกจากนี้ประเด็นที่นิสิตมีความเห็นว่ามีปัญหา ได้แก่ มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน และภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน ส่วนประเด็นที่ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความเห็นว่ามีปัญหา ได้แก่ นิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน และระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม และประเด็นที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมีความเห็นว่ามีปัญหา ได้แก่ นิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดและตามที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้แจ้งให้สถานที่ฝึกงานทราบ ดังนั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์จึงควรจัดให้มี อาจารย์เข้าไปดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิตระหว่างที่นิสิตฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน เพื่อเข้าไปดูและช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นิสิตระหว่างการฝึกงานเพื่อให้การฝึกงานเป็นไปอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามหลักสูตร ทั้งยังช่วยสร้างขวัญกำลังใจแก่นิสิตระหว่างฝึกงาน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ควบคุมการฝึกงานและคณะสัตวแพทยศาสตร์ให้เกิดความร่วมมือและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันได้อีกด้วย

ทั้งนี้ใน ประเด็นปัญหาที่นิสิตระบุว่า มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน และประเด็นปัญหาที่ผู้ควบคุมการฝึกงานระบุว่า นิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม และประเด็นที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานระบุว่า นิสิตไม่เข้ารับการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดและตามที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ ทั้งหมดเหล่านี้ หากคณะสัตวแพทยศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ก็จะทำให้ปัญหาเหล่านี้ที่เป็นผลมาจากขั้นการเตรียมการฝึกงานเหล่านี้หมดไปด้วย

3. ด้านการประเมินผลการฝึกงาน ประเด็นที่นิสิตมีความเห็นว่ามีปัญหา คือ ไม่ได้มีความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานตามที่คาดหวัง และประเด็นที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานมีความเห็นว่ามีปัญหา ได้แก่ ไม่ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน และนิสิตส่งรายงานการฝึกงานล่าช้า ดังนั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์จึงควรจัดให้มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน เพื่อนิสิตจะมีโอกาสแจ้งให้ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน

ทั้งนี้ในประเด็นปัญหาที่นิสิตระบุว่า “ไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานตามที่คาดหวัง ประเด็นที่ผู้ดูแลรับผิดชอบการฝึกงาน ระบุว่านิสิตส่งรายงานการฝึกงานล่าช้า หากคณะสัตวแพทยศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร ก็จะทำให้ปัญหาเหล่านี้ที่เป็นผลมาจากการเตรียมการฝึกงานเหล่านี้หมดไปด้วย เพราะถ้าคณะสัตวแพทยศาสตร์ได้จัดให้มีการปฐมนิเทศ ก็จะทำให้ให้นิสิตได้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงาน ส่งผลให้นิสิตมีความคาดหวังที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งยังทำให้ให้นิสิตได้ทราบเกี่ยวกับระเบียบต่างๆ ในการฝึกงาน ทำให้นิสิตสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง ซึ่งส่งผลทำให้ประเด็นปัญหานิสิตส่งรายงานการฝึกงานล่าช้าหมดไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรมีการติดตามและประเมินผลการจัดการฝึกงานของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยควรดำเนินการเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงการจัดการฝึกงานและเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ต่อไปในอนาคต
2. คณะสัตวแพทยศาสตร์ควรมีการประเมินความต้องการและความจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ศึกษาจากผู้ที่เกี่ยวข้องมาวางแผนการจัดการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้การจัดการฝึกงานมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรพิรัชย์ ปิ่นรอด. 2542. สภาพและปัญหาการฝึกงานของนักเรียน แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
วิทยาลัยเทคนิคลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กรมการฝึกหัดครู. 2529. กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2529. กรุงเทพฯ:
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. คู่มือการฝึกงาน การทำโครงการ การทำโครงการ
วิชาชีพ. กรุงเทพฯ: การศาสนา.

กรมอาชีวศึกษา. 2529. คู่มือหลักเกณฑ์การฝึกงานในและนอกสถานที่. กองวิทยาลัยเทคนิค.

กุศล แสงอุบล. 2542. ปัญหาการฝึกงานของนักศึกษาโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สกลนคร ปีการศึกษา 2541. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา, มหาวิทยาลัยสารคาม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ม.ป.ป. คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา.

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2551. โครงการฝึกงานวิศวกรรม ภาคฤดูร้อน
ปีการศึกษา 2550. เอกสารประกอบการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกงาน.

งานประสานงานสถานประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
ม.ป.ป. เอกสารประกอบการเรียนสอนวิชา วิชาการฝึกงาน 1.

งานฝึกงานนักศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม มหาวิทยาลัย
นครพนม. 2553 คู่มือการฝึกงานภาคฤดูร้อน ปี 2552.

- ทิพย์วัลย์ นุ่มประเสริฐ. 2542. การศึกษาปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในโรงเรียน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงศธร ศิริรัตน์. 2546. ปัญหาในการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา โรงเรียนชำนาญเทคโนโลยี.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา, สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ปิ่นนา อุดมบุญลักษณ์. 2542. ปัญหาการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา
2541. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยสารคาม.
- บุคลธร เขตพงษ์. 2546. รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน
ตามแนวความคิดของสถานประกอบการ: กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ
บริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร. สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร.
- วีรวัฒน์ ชินะตระกูล. ม.ป.ป. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- โรงเรียนชำนาญเทคโนโลยี. 2551. หนังสือรายงานการฝึกงาน.
- วิจิตร ศรีสอาน. 2552. ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สมาคม
สหกิจศึกษาไทย.
- วิษณุ ภูมิพานิช. (2540, มิถุนายน-สิงหาคม). “ประโยชน์ของบริษัทฯ จากนักศึกษาฝึกงานผู้การเป็น
พนักงาน”, การบริหารคน. 18(3): 25-29.
- วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. 2540. ปรัชญาอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ เอ.พี. กราฟิก
ดีไซน์และการพิมพ์.

สง่า ภูสีฤทธิ์. 2550. การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการในจังหวัด
มหาสารคามที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สวัสดิ์ อุดมโกชนัน. 2543. การปฏิรูปการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของประเทศไทย.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :
บริษัทพรทิทวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2550. แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2551-2565. กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ
การเรียนรู้กับการทำงาน. กรุงเทพฯ: บริษัทพรทิทวานกราฟฟิค จำกัด.

สุชาดา ดิษบรรจง. 2540. การศึกษาสภาพการฝึกงานของนักศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ
นครเหนือ.

สุภาพร พิศาลบุตร. ม.ป.ป. แนวฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาศิลปศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะ
วิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

หน่วยทะเบียนและประเมินผลการศึกษา งานบริการการศึกษา. 2549. หลักสูตรปริญญาตรีและ
บัณฑิตศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุบล บรรจงแสง. 2541. สภาพการดำเนินการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอาหาร และโภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา. วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

Hardy, M. and S. Grossmann. 1995. **Incoherence in the Collaboration between Government, School and Workplace: Cooperative Education in Quebec**. Paper Presented at Annual Meeting of International Vocational Education and Training Association, Denver, Colorado.

Mary, N. B. and T. J. Joyee. 1997. **“Work Experience A Necessary Integrant in Occupational Home Economics”**, Journal of Home Economics. 69(1) : 53-55.

Mason, R. E., P. G. Haines, and L. T. Furtado. 1981. **Cooperative Occupational Education**. Danville: The Interstate Printess & Publishers, Inc.

Wray, M. and others. 1982. **Employer Involvement in Schemes of Unified Vocational Preparation Barks**. Chicago : The Neer Nelson.

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

ที่ ศธ 0513.10902/ปวจ.

วันที่ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยฯ

เรียน อ.ดร.สุนทรา โคบัว

ด้วย นางสาวบุษบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผศ.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

ที่ ศธ 0513.10902/ปวจ.

วันที่ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฯ

เรียน ศส.ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์

ด้วย นางสาวนุชบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรือง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ศส.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

ที่ ศร 0513.10902/ปวจ.

วันที่ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฯ

เรียน ผศ.น.สพ.ดร.ธีระศักดิ์ พราพพงษ์

ด้วย นางสาวนุชบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผศ.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

ที่ ศร 0513.10902/ปวจ.

วันที่ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฯ

เรียน รศ.น.สพ.วิรัช นิมิตสันติวงศ์

ด้วย นางสาวนุชบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์อย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผศ.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

ที่ ศร 0513.10902/ปวจ.

วันที่ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฯ

เรียน อ.น.สพ.ดร.พรชัย กัญญิตีเสรี

ด้วย นางสาวนุชบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผศ.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อ. ดร.สุนทรา โตบัว
อาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ผศ. ดร. จัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์
อาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผศ.น.สพ.ดร.ธีระศักดิ์ พราพงษ์
อาจารย์ประจำภาควิชากายวิภาคศาสตร์
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. รศ.น.สพ.วิรัช สันตินิมิตวงศ์
อาจารย์ประจำภาควิชาสรีรวิทยา
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. อาจารย์ น.สพ.ดร.พรชัย สัญญัติเสรี
อาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์คลินิกสัตว์ใหญ่และสัตว์ป่า
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

ที่ ศธ 0513.10902/ปวจ.

วันที่

กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มก.

ด้วย นางสาวบุษบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ผู้ทำวิจัยจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตของ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผศ.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๕๔

ที่ ศธ 0513.10902/ปวจ.

โครงการปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมิน
ทางการศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. 10900

กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้ควบคุมการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มก.

ด้วย นางสาวบุษบง คำชื่น นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา
ภาคพิเศษ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิต
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมี รศ.ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ผู้ทำวิจัยจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการฝึกงาน
ของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบวิทยานิพนธ์
ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วสันต์ ทองไทย)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาคพิเศษ

โครงการปริญญาโทฯ

โทร 02579-7114 ต่อ 160

แบบสอบถามปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างสูง ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามฉบับนี้จะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด โดยข้อมูลจากแบบสอบถามชุดนี้จะถูกนำไปประมวลผลและวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อไป

นางสาวนุชบง คำชื่น

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 ชั้นปีที่กำลังศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

ตอนที่ 2 แบบสอบถามศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อในแบบสอบถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของระดับปัญหาที่เกิดขึ้นในข้อนั้นๆ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
การเตรียมการฝึกงาน						
1.	ไม่มีการประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและรายละเอียดของการฝึกงานตามหลักสูตร					
2.	ไม่ได้รับแจ้งข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานก่อนเข้ารับการฝึกงาน					
3.	ผู้ที่ดูแลรับผิดชอบการฝึกงานไม่ให้ความร่วมมือในการติดต่อประสานงานและให้คำแนะนำ					
4.	การส่งมอบเอกสารต่างๆที่ใช้ในการฝึกงานมีความกระชั้นกับวันฝึกงานเกินไป					
5.	ไม่มีการจัดทำคู่มือการฝึกงานสำหรับนิสิต					
6.	ไม่มีการสำรวจความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับลักษณะของสถานที่ฝึกงาน					
7.	นิสิตไม่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกสถานที่ฝึกงาน					
8.	ไม่มีการจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลสถานที่ฝึกงานของนิสิต					
9.	สถานที่ฝึกงานที่คณะฯ จัดหาให้ไม่มีความหลากหลายเพื่อให้ นิสิตได้เลือกให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของตนเอง					
การดำเนินการฝึกงาน						
1.	ระยะเวลาในการฝึกงานทับซ้อนกับกิจกรรมอื่นๆ ของคณะฯ ที่นิสิตควรเข้าร่วม					
2.	สถานที่ตั้งของสถานที่ฝึกงานมีความลำบากในการเดินทาง					
3.	มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน					
4.	ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสถานที่ฝึกงานได้					
5.	ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือจากผู้ควบคุมการฝึกงาน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นระหว่างการดำเนินการฝึกงาน					
6.	ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานที่ฝึกงานให้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน					
7.	ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเยอะ มากเกินไป					

ข้อ ที่	ข้อความ (สำหรับนิสิต)	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
8.	ไม่ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นระหว่างการฝึกงาน					
9.	สถานที่ฝึกงานไม่มีความปลอดภัย					
10.	สภาพของสถานที่ฝึกงานไม่เอื้อต่อการเรียนรู้					
11.	ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ามาดูแลกำกับติดตาม และนิเทศการฝึกงาน					
12.	ระยะเวลาในการฝึกงานไม่เหมาะสม					
13.	ขาดการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการฝึกงาน					
14.	ผู้ควบคุมการฝึกงานไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะ งานที่ต้องการฝึกงานตามหลักสูตร					
15.	ผู้ควบคุมการฝึกงานขาดความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
16.	งานที่ได้รับมอบหมายในการฝึกงานไม่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน					
การประเมินผลการฝึกงาน						
1.	ไม่มีการสัมมนาเพื่อสรุปผลการฝึกงานหลังเสร็จสิ้นการ ฝึกงาน					
2.	ขาดการรายงานผลการฝึกงานทำให้ไม่ทราบว่ายังขาดการ ฝึกงานอยู่อีกกี่ชั่วโมง					
3.	ไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานตามที่ คาดหวัง					
4.	การฝึกงานไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการฝึกงาน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ปัญหาการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างสูง ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามฉบับนี้จะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด โดยข้อมูลจากแบบสอบถามชุดนี้จะถูกนำไปประมวลผลและวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการจัดการฝึกงานนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อไป

นางสาวนุชบง คำชื่น

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ควบคุมการฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1.1 เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

1.2 ประเภทของสถานที่ฝึกงานของท่าน

- ☐ หน่วยงานรัฐบาล
☐ หน่วยงานเอกชน
☐ ฟาร์มส่วนตัว
☐ อื่นๆ.....

1.3 ขนาดของสถานที่ฝึกงานของท่าน

- ☐ ขนาดเล็ก (มีจำนวนผู้ปฏิบัติงานไม่เกิน 50 คน)
☐ ขนาดกลาง (มีจำนวนผู้ปฏิบัติงาน 50 คนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 100 คน)
☐ ขนาดใหญ่ (มีจำนวนผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไป)

1.4 ตำแหน่งของท่านในสถานที่ฝึกงาน

- ☐ เจ้าของสถานที่ฝึกงาน
☐ ผู้บริหารสถานที่ฝึกงาน
☐ ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงาน
☐ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามศึกษาปัญหาการจัดการฝึกงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการฝึกงาน ด้านการดำเนินการ
ฝึกงาน และด้านการประเมินผลการฝึกงาน

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อในแบบสอบถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของระดับ
 ปัญหาที่เกิดขึ้นในข้อนั้นๆ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
การเตรียมการฝึกงาน						
1.	การแจ้งขอความอนุเคราะห์สถานที่ฝึกงานก่อนส่งนิตินิเข้ารับ การฝึกงานมีความกระชั้นกับช่วงการฝึกงานมากเกินไป					
2.	ไม่มีการทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของ การฝึกงานตามหลักสูตร					
3.	ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน					
4.	การติดต่อประสานงานเพื่อส่งนิตินิมาฝึกงานไม่มีความต่อเนื่อง					
5.	การแจ้งรายชื่อนิตินิที่จะมาฝึกงานมีความล่าช้า					
6.	ระยะเวลาที่ส่งนิตินิมาฝึกงานไม่สอดคล้องกับช่วงเวลา ที่ต้องการรับนิตินิเข้าฝึกงาน					
การดำเนินการฝึกงาน						
1.	นิตินิไม่มีความรู้และกระตือรือร้นในการฝึกงาน					
2.	นิตินิไม่มีความอดทนอดกลั้น					
3.	นิตินิไม่มีความตรงต่อเวลาระหว่างการฝึกงาน					
4.	นิตินิไม่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำที่ที่ได้รับมอบหมาย					
5.	นิตินิไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานที่ฝึกงาน					

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
6.	นิสิตไม่มีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย					
7.	นิสิตไม่มีความอ่อนน้อมและยอมรับคำแนะนำคำตักเตือนจากผู้ควบคุมการฝึกงาน					
8.	นิสิตไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานและผู้ควบคุมการฝึกงาน					
9.	นิสิตไม่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานได้					
10.	นิสิตแต่งกายไม่เหมาะสมระหว่างการฝึกงาน					
11.	ไม่มีอาจารย์จากคณะสัตวแพทยศาสตร์เข้ามาดูแลและกำกับติดตามการฝึกงานของนิสิต					
12.	ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับคณะฯ กรณีเกิดปัญหาขึ้นระหว่างที่นิสิตเข้ารับการฝึกงาน					
13.	ระยะเวลาในการส่งนิสิตมาฝึกงานไม่เหมาะสม					
14.	มีบุคลากรไม่เพียงพอสำหรับการดูแลรับผิดชอบควบคุมและให้คำแนะนำกับนิสิตที่จะมาฝึกงาน					
15.	มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับรองรับการมาฝึกงานของนิสิต					
16.	มีความลำบากในการจัดหาอาหารสำหรับนิสิตที่จะมาฝึกงาน					
17.	มีที่พักไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่มาฝึกงาน					
18.	ค่าใช้จ่ายในการดูแลนิสิตที่เข้ามาฝึกงานสูงเกินไป					
19.	นิสิตมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการฝึกงาน					
20.	นิสิตไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน					
21.	นิสิตไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสถานที่ฝึกงานได้					
22.	นิสิตขาดความร่วมมือกับกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากงานที่ได้รับมอบหมาย					
23.	ไม่มีลักษณะงานที่เหมาะสมสำหรับการฝึกงานให้นิสิต					
24.	การปฏิบัติงานของนิสิตไม่มีประสิทธิภาพ					

ข้อ ที่	ข้อคำถาม (สำหรับผู้ควบคุมการฝึกงาน)	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
การประเมินผลการฝึกงาน						
1.	หัวข้อการประเมินผลในแบบประเมินผลการฝึกงานของนิสิต ไม่ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน					
2.	หัวข้อการประเมินผลในแบบประเมินผลการฝึกงานของนิสิต ไม่ชัดเจน					
3.	ไม่เข้าใจเกณฑ์การประเมินในแบบประเมินผลการฝึกงานของ นิสิต					
4.	ไม่สามารถประเมินผลการฝึกงานได้เต็มที่เนื่องจากต้องส่ง แบบประเมินผ่านนิสิต					
5.	การฝึกงานของนิสิตไม่บรรลุตามความคาดหวังของสถาน ประกอบการ					
6.	การฝึกงานของนิสิตไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการฝึกงาน					
7.	สถานที่ฝึกงานไม่ได้ประโยชน์จากการฝึกงานของนิสิต					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวบุษบง คำชื่น
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 17 เดือนมกราคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดอยุธยา
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

